

A

**KAMU PERSONEL SEÇME SINAVI
(A GRUBU VE ÖĞRETMENLİK)
29-30 Ocak 2011**

**GENEL YETENEK TESTİ - GENEL KÜLTÜR TESTİ
EĞİTİM BİLİMLERİ TESTİ
ÇÖZÜMLERİ**

DİKKAT!

ÇÖZÜMLERLE İLGİLİ AŞAĞIDA VERİLEN UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. Testleri size verilen sürelerde çözünüz. Zamanı iyi kullanmanız başarınızı olumlu yönde etkileyecektir.
2. Sınavda Genel Yetenek ve Genel Kültür Testi için verilen **toplam** cevaplama süresi olan **120 dakikayı** iyi kullanınız.
3. Eğitim Bilimleri Testi için verilen toplam cevaplama süresi olan **150 dakikayı** iyi kullanınız.
4. Sınavınız bittiğinde her sorunun çözümünü tek tek okuyunuz.
5. Kendi cevaplarınız ile doğru cevapları karşılaştırınız.
6. Yanlış cevapladığınız soruların çözümlerini dikkatle okuyunuz.
7. Yanlış cevapladığınız soruların çözümlerini okuduktan sonra anlayamadığınız soruları öğretmeninize sorunuz.
8. Çözümlerin tamamını okuduktan sonra isterseniz www.uzaktanegitim.com.tr adresine girerek İhtiyaç Yayıncılık yazar kadrosunun ayrıntılı olarak açıkladığı video çözümleri izleyebilirsiniz.

Bu çözümlerin her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, çözümlerin tamamının veya bir kısmının İhtiyaç Yayıncılık'ın yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğrafının çekilmesi, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması ya da kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar, gerekli cezai sorumluluğu ve çözümlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

GENEL YETENEK TESTİ ÇÖZÜMLERİ

1. Öncüldeki altı çizili cümlede yer alan “yaratış” sözcüğü, “zekâ, düşünce ve hayal gücünden yararlanarak o zamana kadar görülmeyen yeni bir şey meydana getirmek” anlamı kazanmıştır. Onun için altı çizili cümleyle B anlatılmak istenmiştir.

CEVAP: B

2. Soru cümlesindeki sözde yer alan “saydam” sözcüğü “açık seçik, belirgin”; “biçim”, “tarz, şekil”; “anlatmak”, “dile getirmek” anlamındadır. Öyleyse bu söz, öncüldeki cümlede “yaşananları olduğu gibi, saptırmadan yani içtenlikle dile getirmek” biçiminde açıklanabilir. Onun için tırnak içindeki sözle A’daki belirleme anlatılmak istenmiştir.

CEVAP: A

3. Soru cümlesinde ayrıca içinde verilen sözdeki “belli” sözcüğü “belirli, muayyen, istenen, arzu edilen”; “incelme” sözcüğü “ustalaşma”; “ulaşmak” sözcüğü “erişmek, elde etmek” anlamı kazanmıştır. Onun için tırnak içindeki sözle E’deki belirleme anlatılmak istenmiştir.

CEVAP: E

4. I, II, IV ve V numaralı cümlelerde şiirin çağlar içindeki durumu ve işlevi üzerinde durulmuştur. III numaralı cümledeki “iletişimin ana biçimi” sözüyle “şiirin” anlaşmanın temel yolu olduğu belirtilmiştir.

CEVAP: C

5. Yazarın A’da olumsuz; B, D ve E’de yalnızca olumlu yanı verilmiştir. Yani bu cümlelerde yazarın hem olumlu hem de olumsuz özelliği bir arada verilmemiştir. C’de ise “duru bir dil” olumlu, “etkileyici olamamıştır” olumsuz özelliklidir.

CEVAP: C

6. II. cümledeki “pastırma yazının sabahı”, “üzerlerinden atmaya çalışmak” sözleri gözleme dayandığı için B; III. cümledeki “yalnız başına çıkardı” ifadesi bir saptırma olduğu için C; IV. cümledeki yargı, V. cümledeki “... meteorolojiden geldi.”nin açıklaması olduğu için E, numaralanmış cümlelerle ilgili olarak doğrudur. I. cümlede insana özgü bir davranış doğaya aktarılmamıştır. Onun için A, I. cümleyle ilgili olarak yanlıştır.

CEVAP: A

7. I. cümledeki “1955’teki büyük yangının öncesine kadar” sözünden A; III. cümledeki “kestirmek zor” ifadesinden C; IV. cümledeki “bir dil ustası olduğu da söylenemez” ifadesinden D; V. cümledeki “kuru bir anlatım” sözünden E, numaralanmış cümlelerle ilgili olarak doğrudur. II. cümlede tanık olunan değil tanık olunmayan bir durum belirtilmiş olduğundan B, II numaralı cümleyle ilgili olarak yanlıştır.

CEVAP: B

8. I. cümledeki “beş öykü” sözünden A; II. cümledeki “ille de güldürmeyi amaçlamıyor” ifadesinden B; III. cümledeki “sululuğa uzak duruyor, ... zorlamıyor” yargısından C; V. cümlede, IV. cümledeki “mizah ... sahneye geliyor” yargısının açıklaması yapıldığından E, numaralanmış cümlelerle ilgili olarak doğrudur. IV numaralı cümlede ise “Mizah, onun öykülerinde kendiliğinden sahneye geliyor.” yargısıyla okuyucusuna yol gösterme değil, doğruluk vurgulanıyor. Onun için D, IV numaralı cümle için yanlıştır.

CEVAP: D

9. II. cümledeki “... düz yazıya geçti.” ifadesinden A; III. cümledeki “... özen göstermeyen ... yazınsal incelemelerden yana...” sözlerinden B; IV. cümledeki “... durup dinlenmeksizin ürün verdiği” sözünden C; V. cümledeki “... adamakıllı sarsar.” ifadesinden D, numaralanmış cümlelerle ilgili olarak doğrudur. VI numaralı cümlede “fil dişi kulede yaşadığı” değil toplumsal aksaklıkları göstermeye çalıştığı belirtilmiştir. Onun için E, VI numaralı cümleyle ilgili olarak yanlıştır.

CEVAP: E

10. Dizelerdeki “baktım”, “oldukça” sözcüklerinde ünsüz benzeşmesi; “sana” sözcüğünde ünlü değişmesi; “gezmediğim”, “sevmediğim” sözcüklerinde ünsüz yumuşaması; “ömrüm”, “keyfince”, “ömre” sözcüklerinde ünlü düşmesi vardır. Dizelerdeki herhangi bir sözcükte ünlü daralması yoktur.

CEVAP: C

11. I, II, IV ve V numaralı cümlelerde herhangi bir yazım yanlışı yoktur. III numaralı cümlede ise “filimler” sözcüğü “filmler” biçiminde yazılmadığı için yazım yanlışı vardır. Bu yüzden cevap C’dir.

CEVAP: C

12. İlk araç, yüklemden uzaktaki öznenin sonra geldiği için virgül; ikincisi, cümle sonuna geldiği için nokta; üçüncüsü, konuşma cümlesinden önce geldiği için iki nokta; dördüncüsü bir seslenmeden sonra geldiği için ünlem; sonuncusu ise soru cümlesinin sonuna geldiği için soru işareti olmalıdır.

CEVAP: D

13. I. cümledeki "muhteşem", II. cümledeki "genç", III. cümledeki "nefis", IV. cümledeki "ödül kazanmış, çok değerli" sözleri, niteleme görevinde kullanılmıştır. V. cümlede niteleme görevinde herhangi bir söz ya da sözcük kullanılmamıştır.
CEVAP: E
14. A'daki "koşardı", E'deki "ağırlardı" yüklem-leri durum, C'deki "bakakaldı" yüklemi sü-rerlik, D'deki "okuyabiliyor" yeterlik bildir-mektedir. B'deki "tutuverdi" yüklemine ise "çabuk, tez" anlamı vardır.
CEVAP: B
15. B'deki "bir heykel gibi", C'deki "koşturarak", D'deki "saatlerce bıkmadan", E'deki "ani-den" sözleri yüklem-leri durum yönünden tamamladıkları için bu cümlelerde durum bildirme görevinde sözcükler vardır. A'da ise durum bildiren sözcük yoktur.
CEVAP: A
16. A, B, D ve E'deki cümlelerde herhangi bir anlatım bozukluğu yoktur. C'deki cümle-de ise "boşuna" sözcüğünün yerinde kul-lanılmamasından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır. Bu cümle "Bir işe yara-mayacağını bildiği hâlde kâğıtlarına büyük harflerle özdeyişleri boşuna yazıyor." biçiminde yazılırsa anlatım bozukluğu gideril-miş olur.
CEVAP: C
17. I, II, III ve V numaralı cümlelerde herhangi bir anlatım bozukluğu yoktur. IV numaralı cümlede ise "ne ... ne" bağlacı yer aldığından yüklem olumlu olmalıydı. Yani "... yürüyüşünü durduramadı." değil "... yürüyüşünü durdurabilirdi." biçiminde yazılırsa an-latım bozukluğu giderilmiş olur.
CEVAP: D
18. Öncüldeki I, III, IV ve V numaralı sözcük-ler yerinde kullanıldığı için bu sözcüklerin yerleri doğrudur. "İlk" sözcüğü ise yerinde kullanılmamıştır. "İlk" sözcüğü, "iş" sözcü-ğünden önceye getirilirse bu cümledeki anlatım bozukluğu giderilmiş olur.
CEVAP: B
19. Öncüldeki cümlede yer alan "uğraşma" ve "meşgul olma" sözcükleri eş anlamlıdır. Eş anlamlı (anlamdaş) sözcükleri aynı cümlede kullanmak anlatım bozukluğuna yol açar. Onun için bu sözcüklerden birinin atılması cümledeki anlatım bozukluğ-u giderir.
CEVAP: E
20. Öncüldeki ilk cümlede "şairin, kuramları ve bilgileri aktarmada bir araç olarak kullanıldığı"ndan söz ediliyor. Ayrıca bunun "her uygarlıkta" görüldüğü vurgulanıyor. Buradan II. cümleye geçilirken uygarlıkta ilgili bir açıklama getirilmesi gerekir ki anlam bağlantısı kopmasın. Çünkü II. cümlede buna bağlı olarak nelerin yapıldığı açıklanıyor. Öyleyse soru cümlesinde verilen söz I numaralı yere getirilirse paragraf, anlam akışına uygun biçimde tamamlanmış olur.
CEVAP: A
21. Öncüldeki "Sünger gibiyim." ifadesinde A, parçanın tamamında B, ilk cümle ile ikinci cümle arasında neden - sonuç ilişkisi olduğundan D, "gerek" sözcüğünün kullanı-mında E vardır. Parçada öyküleme söz konu-su değildir.
CEVAP: C
22. Öncülde "ne yazık ki" sözüyle yakınılan durum dile getiriliyor. Bunun da dilimizin yabancı dillerin etkisi altına girmesi olduğu vurgulanmıştır. Demek ki dilde bağımsızlığın korunamamasından yakınılmaktadır.
CEVAP: B
23. Öncüldeki parçanın ikinci cümlesinde ay-dın şairin yazdıklarının halkın düzeyini aş-tığı, bunları halkın anlamasının zor olduğu anlatılıyor. Ayrıca son bölümde de "Ona düşen en ileri, en çağdaş düşüncelerin, duyguların şairi olmaktır." deniyor. Bunlara göre parçanın ana düşüncesi D'de verilmiştir.
CEVAP: D
24. Öncüldeki parçada "kimi insanların iki ana dili olabileceği" görüşüne karşı çıkılmaktadır. İkinci dili olduğunu savunanların kendilerini kandırdıkları vurgulanmıştır. Öyleyse parçayı anlam bakımından E tamamlar.
CEVAP: E
25. Öncüldeki parçanın giriş cümlesinde yazar kitaba verdiği addan söz etmiş "Japon yapmış." deyişinin açıklamasına yer vermiştir. Parçanın diğer cümlelerinde bu sözün içeriği, anlamı ve özellikleri üzerinde durulmuştur. Öyleyse yazara, kitabının adıyla ilgili bir soru yöneltilmiştir.
CEVAP: A
26. Öncüldeki parçada, eleştirmenlerin nesnel davranmadıklarından, eseri değil yazarın özel yaşamını önde tuttuklarından yakını-lıyor. Parçanın son cümlesi ise asıl vur-gulanmak istenen açıkça gösteriyor. Yani eleştiride eserin esas alınması gerektiği vurgulanıyor.
CEVAP: C
27. Öncüldeki parçada yer alan Sait Faik'in sözü, ikinci cümledeki "... kadar insanız" ifadesi, "... içimizi aydınlatmaz" yargısı her şeyin sevgiye bağlı olduğunu açıklamaktadır. Öyleyse parçada söylenmek istenen D'de verilmiştir.
CEVAP: D

28. Öncüldeki "İyi bir dinleyiciydi." yargısından A ile, "... ilgi gösteren" sözünden C ile, "iyi bir dinleyici" sözünden D ile, "...kendilerinin söz etme fırsatı verirdi" yargısından E ile parçada tanıtılan kişiyi nitelendirebiliriz. B'deki nitelik, parçada sözü edilmeyen bir özelliktir.

CEVAP: B

29. Öncüldeki "şiire... karşı olan filozof" sözünden B; "felsefenin emekleme döneminde ..." sözünden C; "şiir düşünce değildir" yargısından D; parçanın genelinden E, parçadan çıkarılabilir. Parçada "şiirin bir düşünce" olmadığı savunulmuştur. Bu düşünceye A' daki yargı ters düşer.

CEVAP: A

30. Öncüldeki ilk cümlede A'dan; ikinci cümlede B'den; "hemen farklı şefler peydah olur" sözüyle C'den; "adlandırmaya dayalı" sözüyle D'den söz edilmiştir. Parçada "geri kalmışlığımızın nedeninden" söz edilmiştir.

CEVAP: E

31. Verilen işlem düzenlenirse

$$\begin{aligned} 3 + \frac{1}{4} \cdot \frac{9}{2} &= \frac{13}{4} \cdot \frac{9}{2} \\ \frac{1}{2 + \frac{1}{6}} &= \frac{13}{6} \cdot \frac{9}{2} \\ &= \frac{1}{\frac{13}{2}} \cdot \frac{3}{1} \cdot \frac{9}{2} \\ &= \frac{3}{2} \cdot \frac{9}{2} \\ &= \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{3} \\ &= \frac{1}{3} \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

CEVAP: A

32. Verilen işlemler taraf tarafa toplanırsa;

$$\begin{aligned} \square + \square &= -2 \\ \Delta - \square &= 5 \\ + \quad \square - \Delta &= 1 \\ \hline 2 \cdot \square &= 4 \\ \square &= 2 \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

$\square = 2$ için işlemlerde \square ve Δ sembollerinin sayı karşılığı sırasıyla -4 ve 1 bulunur.

Bu durumda;

$$\begin{aligned} \square - \square + \Delta &= -4 - 2 + 1 \\ &= -5 \text{ olacaktır.} \end{aligned}$$

CEVAP: A

33. $a^2 \cdot b < 0$ ifadesinde a^2 pozitif olduğundan b negatiftir. ($b < 0$)

$\frac{a}{b} < 0$ ifadesinde b negatif olduğundan a pozitiftir. ($a > 0$)

$a \cdot (b - c) > 0$ ifadesinde a pozitif olduğundan $b - c$ pozitiftir. ($b - c > 0 \Rightarrow b > c$)

$b > c$ ifadesinde b negatif olduğundan, bu sayıdan daha küçük olan c de negatif olmalıdır. a pozitif, b ile c negatif ve $b > c$ olduğundan doğru sıralama $a > b > c$ olmalıdır.

CEVAP: E

34. $-4 < a < -1 < b < 5$ eşitsizliğinde a ve b gerçel sayı olduğundan $a + b$ toplamının aralığı eşitsizlik kurallarıyla bulunur. Verilen eşitsizlikte,

• a nın aralığı $-4 < a < -1$

• b nin aralığı $-1 < b < 5$

olup, aynı yönlü bu iki eşitsizlik taraf tarafa toplanırsa,

$$\begin{aligned} -4 < a &< -1 \\ -1 < b &< 5 \\ + \quad \quad \quad & \\ -5 < a + b &< 4 \end{aligned}$$

elde edilir. O halde $a + b$ toplamının alabileceği farklı tam sayı değerleri $-4, -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3$ olup toplamları -4 tür.

CEVAP: B

35. $3^{x+2} + 9 \cdot 3^{x-1} = a \cdot 3^{x+1}$

$$3^x \cdot 3^2 + 9 \cdot \frac{3^x}{3^1} = a \cdot 3^x \cdot 3^1$$

$$9 \cdot 3^x + 3 \cdot 3^x = 3 \cdot a \cdot 3^x$$

$$12 \cdot 3^x = 3 \cdot a \cdot 3^x$$

$$12 = 3a$$

$$a = 4$$

CEVAP: D

36.

$$10 \cdot (\sqrt{2,4} - \sqrt{0,6}) = 10 \cdot \left(\sqrt{\frac{24}{10}} - \sqrt{\frac{6}{10}} \right)$$

$$= 10 \cdot \left(\frac{\sqrt{24}}{\sqrt{10}} - \frac{\sqrt{6}}{\sqrt{10}} \right)$$

$$= 10 \cdot \left(\frac{\sqrt{24} - \sqrt{6}}{\sqrt{10}} \right)$$

$$= 10 \cdot \left(\frac{2\sqrt{6} - \sqrt{6}}{\sqrt{10}} \right)$$

$$= 10 \cdot \frac{\sqrt{6}}{\sqrt{10}}$$

$$(10 = \sqrt{10} \cdot \sqrt{10})$$

$$= \frac{1}{\sqrt{10}} \cdot \sqrt{10} \cdot \frac{\sqrt{6}}{\sqrt{10}}$$

$$= \sqrt{60}$$

$$= 2\sqrt{15}$$

CEVAP: B

37.

$$\frac{3x(x^2 - 9) - 2(x^2 - 9) - 1}{(9x^2 - 4)(x + 3)} \cdot \frac{1}{3x + 2}$$

$$= \frac{(x^2 - 9)(3x - 2)}{(9x^2 - 4)(x + 3)} \cdot (3x + 2)$$

$$= \frac{(x - 3) \cdot (x + 3) \cdot (3x - 2) \cdot (3x + 2)}{(3x - 2) \cdot (3x + 2) \cdot (x + 3)}$$

$$= x - 3$$

CEVAP: A

38. Mutlak değer in iç i pozitif olunca iç i dışarıya iş aret değ iş t i r e r e k ç ı k a r . O h â l d e

$$\sqrt{3} > 1 \Rightarrow \sqrt{3} - 1 > 0$$

$$2 > \sqrt{3} \Rightarrow \sqrt{3} - 2 < 0$$

$$|\sqrt{3} - 1| + |\sqrt{3} - 2|$$

$$= \sqrt{3} - 1 + (-\sqrt{3} + 2)$$

$$= \sqrt{3} - 1 - \sqrt{3} + 2$$

$$= 1 \text{ bulunur.}$$

CEVAP: A

39. $3a + \frac{4}{5b} = 9 \Rightarrow \frac{15ab + 4}{5b} = 9 \dots (I)$
 $5b + \frac{4}{3a} = 10 \Rightarrow \frac{15ab + 4}{3a} = 10 \dots (II)$

(I) ve (II) numaralı eşitlikler oranlanırsa;

$$\frac{\frac{15ab + 4}{5b}}{\frac{15ab + 4}{3a}} = \frac{9}{10}$$

$$\Rightarrow \frac{15ab + 4}{5b} \cdot \frac{3a}{15ab + 4} = \frac{9}{10}$$

$$= \frac{1 \cancel{3} \cdot a}{\cancel{5} \cdot b} = \frac{3 \cancel{9}}{10 \cancel{2}}$$

$$= \frac{a}{b} = \frac{3}{2} \text{ bulunur.}$$

CEVAP: C

40. a, b, c pozitif tam sayıları için $a < b < c$ sıralaması ve $c + \frac{b}{a} = 32$ eşitliği ortak düşünülürse c nin en büyük değeri 30 dur.

Bu durumda $\frac{b}{a} = 2$ olup, b nin en büyük değeri 28, a nin en büyük değeri 14 olur. O halde $a + b + c$ toplamının en büyük tam sayı değeri $30 + 28 + 14 = 72$ olacaktır.

CEVAP: B

41. İki basamaklı KL sayısı rakamları toplamının 3 katına eşit olduğundan,

$$KL = 3 \cdot (K + L)$$

$$10K + L = 3K + 3L$$

$$7K = 2L$$

olacaktır. K ve L nin birer rakam olduğu gözeti l i r s e $7K = 2L$ eşitliği $K = 2$, $L = 7$ için sağlanır. O halde, iki basamaklı LK sayısı (yani 72) rakamları toplamının (yani $7 + 2 = 9$ un) 8 katına eşittir.

CEVAP: E

42. Dört basamaklı 5a6b sayısının 10 ile bölümünden elde edilen kalan 4 olduğundan $b = 4$ tür. Benzer şekilde 5a64 sayısının 3 ile bölümünden elde edilen kalan 1 olduğundan, sayının rakamları toplamı 3 ün herhangi bir katından 1 fazla olmalıdır. O hâlde

$$5 + a + 6 + 4 = 3k + 1$$

$$15 + a = 3k + 1$$

$$14 + a = 3k$$

olup $a = 1$, $a = 4$ ve $a = 7$ için bu eşitlik sağlanır. Ancak 5a64 sayısının rakamları farklı olacağından $a = 4$ olamaz. Sonuç olarak koşula uygun a değerleri toplamı $1+7=8$ dir.

CEVAP: B

43. $n! = 2^x \cdot y$ ifadesinde x in en büyük değeri 10 olduğundan, n nin sürekli 2 ye bölümünden elde edilen bölümler toplamı 10 olmalıdır. Bu durumda

$$\begin{array}{r} n \mid 2 \\ \textcircled{6} \mid 2 \\ \textcircled{3} \mid 2 \\ \textcircled{1} \end{array}$$

bölümler sırasıyla 6, 3 ve 1 olmalıdır. 2 ye bölündüğünde 6 bölümünü veren iki sayı 12 ile 13 olduğundan toplamı $12+13=25$ olacaktır.

CEVAP: E

44. Durağa 15 dakikada bir otobüs, 25 dakikada bir dolmuş ve 30 dakikada bir taksi geldiğinden bu üç yolcu taşıma aracı durağa ilk kez birlikte geldikten sonra verilen zamanların OKEK leri kadar süre geçtikçe tekrar bu durağa birlikte gelirler.

$$(15, 25, 30)_{\text{OKEK}} = 150$$

Bu durumda üç yolcu taşıma aracı 150 dakikada bir (2 buçuk saatte bir) durağa birlikte gelirler. İlk kez saat 08.00 de geldiklerinden ikinci kez birlikte gelmeleri saat 8 den 2,5 saat sonra yani saat 10.30 da gerçekleşir.

CEVAP: C

45. Verilenler bileşik orantıda yerine yazılırsa

$$\frac{8 \cdot 9 \cdot 5}{i\text{ş}(1)} = \frac{n \cdot 10 \cdot 12}{\text{aynı iş}(1)}$$

$$360 = 120 \cdot n$$

$$n = 3 \text{ bulunur.}$$

CEVAP: B

46. 0,25 sayısının 8 katı $(0,25) \cdot 8 = 2$ dir. Bu sayı (yani 2) 0,4 sayısının x katı olsun.

O halde;

$$(0,4) \cdot x = 2$$

$$x = \frac{2}{0,4}$$

$$x = \frac{20}{4}$$

$$x = 5 \text{ bulunur.}$$

CEVAP: C

47. Veysel ilk gün x sayfa kitap okusun. Her gün bir önceki gün okuduğunun 2 kat fazlasını okuduğundan ikinci gün $3x$, üçüncü gün $9x$ sayfa kitap okumuştur. Kitap 455 sayfa olduğundan,

$$x + 3x + 9x = 455$$

$$13x = 455$$

$$x = 35 \text{ bulunur.}$$

O halde, Veysel ikinci günün sonunda (ilk iki gün) kitabın toplam $x + 3x = 4x$ yani $4 \cdot 35 = 140$ sayfasını okumuştur.

CEVAP: A

48. Musa bugün x yaşında olsun. Verilen bilgiler tabloya aktarılsa,

	Berin	Musa
Bugün	10	x
Sonra	x	40

elde edilir. Berin, Musa'nın yaşına geldiğinden Musa Berin'den büyüktür. Yaş farkı yıllara göre değişmediğinden,

$$x - 10 = 40 - x$$

$$2x = 50$$

$$x = 25 \text{ bulunur.}$$

CEVAP: E

49. Şekerin kilogram fiyatı x lira iken, bu fiyata % 30 indirim yapılsa şekerin kilogram fiyatı $x \cdot \frac{70}{100} = \frac{7x}{10}$ lira olacaktır. Bu durumda x liraya a kg şeker alınabilsin. O halde,

1 kg şeker	$\frac{7x}{10}$ lira
a kg şeker	x lira

D.O

$$a \cdot \frac{7x}{10} = x$$

$$7a = 10$$

$$a = \frac{10}{7} \text{ bulunur.}$$

CEVAP: C

50. Kalan karışımın ağırlıkça % x i şeker olsun. O halde $\%(100 - x)$ i su olacaktır.

Bu durumda;

$$300 \cdot \frac{40}{100} - 100 \cdot \frac{0}{100} = 200 \cdot \frac{x}{100}$$

$$120 = 2x$$

$$x = 60 \text{ ve}$$

$100 - x = 40$ olup, karışımın

şeker (%) oranı $\frac{60}{40} = \frac{3}{2}$ olacaktır.

CEVAP: B

51. Bir yolu sabit bir hızla gidip hiç durmadan yine sabit bir hızla geri dönen aracın ortalama hızı

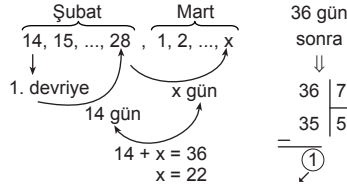
$$V_{\text{ort}} = \frac{2 \cdot V_1 \cdot V_2}{V_1 + V_2} \text{ ile bulunur.}$$

O hâlde

$$V_{\text{ort}} = \frac{2 \cdot 120 \cdot 180}{120 + 180} \\ = \frac{2 \cdot 12 \cdot 18 \cdot 100}{300} \\ = \frac{1}{1} \cdot 144 \text{ km/sa tir.}$$

CEVAP: C

52. Şubat ayının 28 çektiği bir yılda 4 günde bir devriyeye çıkan bir polis memuru ilk devriyesine 14 şubat çarşamba gününden 10. devriyesine 9 devriye sonra yani $9 \cdot 4 = 36$ gün sonra çıkar. O hâlde

$$36 \text{ gün sonra} \\ \downarrow \\ 36 \mid 7 \\ 35 \mid 5 \\ \hline 1$$

çarşambanın 1 gün sonrası perşembedir.

şekilde de görüldüğü gibi 28 şubattan 22 gün sonra yani 22 mart tarihinde ve perşembe gününde polis memuru 10. devriyesine çıkar.

CEVAP: D

53. Grupta yaşı 18 olan x , 19 olan y , 20 olan z kişi olsun. O halde,

$$y + z = 5 \text{ (yaşı 18 olan yok)}$$

$$x + z = 6 \text{ (yaşı 19 olan yok)}$$

$$x + y = 7 \text{ (yaşı 20 olan yok)}$$

elde edilir.

Bu eşitlikler taraf tarafa toplanırsa,

$$\begin{array}{r} y + z = 5 \\ x + z = 6 \\ + \quad x + y = 7 \\ \hline 2x + 2y + 2z = 18 \\ x + y + z = 9 \text{ bulunur.} \end{array}$$

Yaşı 18 olan x için, $y+z = 5$ ve $x+y+z = 9$

olduğundan $x = 4$ olacaktır. O hâlde 9 kişilik bu arkadaş grubunda 4 kişi 18 yaşında olup gruptan rastgele seçilen birinin 18 yaşında olma olasılığı $\frac{4}{9}$ olacaktır.

CEVAP: D

54. ABC ve DEF üçgenlerinde

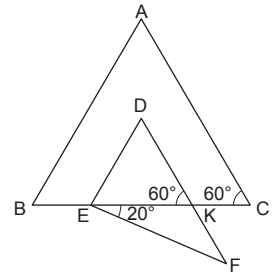
- $[AB] \parallel [DE]$ olduğundan

$$m(\widehat{ABC}) = m(\widehat{DEK})$$

- $[AC] \parallel [DF]$ olduğundan

$$m(\widehat{ACB}) = m(\widehat{DKE}) = 60^\circ$$

olacaktır.

$m(\widehat{KEF}) = 20^\circ$ olduğundan EKF üçgeninde 60° dış açı olup

$$m(\widehat{EFD}) = 60^\circ - 20^\circ = 40^\circ \text{ dir.}$$

DEF üçgeninde $|EF| = |DF|$ olduğundan

$$m(\widehat{DEF}) = m(\widehat{EDF}) = 70^\circ \text{ olup}$$

$$m(\widehat{DEK}) = 50^\circ \text{ dir.}$$

Bu durumda

$$m(\widehat{ABC}) = m(\widehat{DEK}) = 50^\circ \text{ olacaktır.}$$

CEVAP: C

GENEL KÜLTÜR TESTİ ÇÖZÜMLERİ

1. İslamiyet öncesinde toplumsal hayatı düzenleyen töre temelde Türk geleneklerinden oluşmuştur (IV). Ancak töre'nin bazı hükümleri hariç geriye kalanları günün şartlarına göre hükümdar başkanlığında toplanan kurultayda değiştirilebilirdi. Bu yüzden kurultay kararları (II) ve hükümdar kararları da (I) Türk töresini oluşturan diğer etkenler arasındadır.
- Ancak siyasi antlaşmalar Türk töresinin oluşmasında etkili olmamıştır.
- CEVAP: C**
2. Karahanlılar İslamiyet'i kabul ederek Türk-İslam sentezini oluşturmuşlardır. Karahanlılar Orta Asya'da Türklerin çoğunlukta olduğu bölgelerde kuruldukları için millî kültürlerini de korumuşlardır. Karahanlıların, Türklerle özgü Uyгур alfabesini kullanmaları (I) ve Türk töresine göre ülkeyi hanedan üyeleri arasında idari alanlara ayırarak yönetmeleri (III) millî kültürlerini koruduklarının kanıtıdır.
- Karahanlıların medreseler inşa etmelerinde ise İslami unsurların ve yerleşik yaşamın etkileri vardır.
- CEVAP: C**
3. Anadolu Selçuklu Devleti, kurulduğu coğrafyanın etkisiyle denizcilik alanında gelişmiştir. Anadolu Selçuklu Devleti'nde donanma komutanına Emir'ül Sevahil ismi verilmiştir. Anadolu Selçuklu Devleti zamanında deniz ticaretini geliştirmek için Sinop, Antalya, Alanya ve Kırım'ın Suğdak limanı fethedilmiştir.
- Naip: Hükümdar vekilidir.
- Mütevfi: Mali işlerden sorumlu Divan-ı İstifanın başkanıdır.
- Emir-i Arz: Ordunun ihtiyaçlarını karşılayan Divan-ı Arzın başkanıdır.
- Hacip: Türk-İslam devletlerinde saray görevlisidir.
- CEVAP: D**
4. Teokratik yönetim, din kurallarının devlet yönetiminde etkili olduğu yönetim tarzıdır. Osmanlı Devleti'nde padişah aynı zamanda İslam dininin, dinî lideri olan halife unvanını da taşımaktaydı. Bu durum ve şeyhülislamın devlet işlerinde alınan kararların dine uygun olup olmadığı hakkında fetva vermesi Osmanlı devlet yönetiminde teokratik yapının etkili olduğunu gösterir.
- CEVAP: E**
5. Türk-İslam devletlerinde vakıf arazilerinin gelirleri ile cami, medrese, imarethane, köprü, darüşşifa (hastane), mescit gibi sosyal, bilimsel ve dinsel içerikli kurumlar inşa edilmiştir. Ancak vakıf arazilerinin gelirleri ile kale, tersane, sur, kule gibi askerî yapılar inşa edilmemiştir.
- CEVAP: A**
6. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda Duraklama Dönemine girilmesiyle Eflak, Boğdan, Erdel ve Basra gibi eyaletlerde çeşitli isyanlar çıkmıştır. Bu isyanlar sonucunda merkezî devlet otoritesi güç kaybetmiştir.
- Duraklama Döneminde Osmanlı Devleti'nde eyaletlerin dışında İstanbul'da yeniçeri isyanları, Anadolu'da ise Celali İsyancıları çıkmıştır. Bu isyanların her üçünün temelinde ekonomik sorunlar bulunmaktadır.
- CEVAP: D**
7. XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti Gerileme Dönemine girmiştir. Bu dönemde savaşlar daha çok kaybedilmeye başlandığı için toprak kayıpları daha da artmıştır. Bunu önlemek için askerî alanda çeşitli islahatlar yapılmıştır. Bu amaçla III. Mustafa Döneminde Deniz Mühendishanesi, I. Abdülhamit Döneminde de İstihkâm Okulu açılmıştır. III. Selim Döneminde ise Yeniçeri Ocağına alternatif olarak Nizam-ı Cedid ordusu kurulmuş, bu ordunun masraflarını karşılamak için ise İrad-ı Cedid Hazinesi oluşturulmuştur.
- Müsellemler Birlikleri ise Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Döneminde Orhan Bey zamanında oluşturulan ilk düzenli kara ordusudur. Bu yüzden Gerileme Döneminde ortaya çıkan askerî bir kurum değildir.
- CEVAP: E**
8. Süveyş Kanalı, 1869 yılında Osmanlı Devleti'nin toprağı olan Mısır'da açılmıştır. Süveyş Kanalı'nın açılmasıyla Avrupa'dan Uzak Doğu ve Hindistan'a giden ticaret yolları kısalmış, Osmanlı Devleti'nin elindeki İpek ve Baharat yolları yeniden önem kazanmıştır (II). Bu durum Osmanlı Devleti'nin stratejik önemini artırmıştır. Sanyî İnkılabı'nın sonucunda ise ham madde, sömürge ve pazar arayışı ortaya çıkmıştır. Osmanlı Devleti de sömürge yolları üstünde yer aldığı için bu durum Osmanlı Devleti'nin stratejik önemini artırmıştır (III).
- Coğrafi Keşifler sonucunda yeni ticaret yolları bulunduğundan Osmanlı Devleti'nin elindeki İpek ve Baharat yolları önemini yitirmiştir. Bu durum ise Osmanlı Devleti'nin stratejik önemini azaltmıştır.
- CEVAP: E**
9. Azınlıklar gayrimüslim Osmanlı tebaasıdır. Buna göre azınlıkların okul açılması (I) ve Müslümanlar ile gayrimüslimlerin eşit olması, azınlıkları aşağılayıcı deyimlerin kullanılmaması (II) Osmanlı tebaası (halkı) arasında eşitliği sağlamaya yöneliktir.
- Ancak yabancı uyrukların mülk sahibi olabilmeleri Osmanlı tebaası arasında eşitliği sağlamaya yönelik değildir. Çünkü yabancı uyruklar Osmanlı tebaası (halkı) değildir.
- CEVAP: B**
10. Yenilik taraftarı olan Genç Osmanlılar (Jön Türkler) Sultan Abdülaziz'i tahttan indirerek yerine II. Abdülhamit'i getirmişlerdir (I). Ancak meşrutî yönetiminin sona ermesinde ve 31 Mart İsyanı'nın çıkmasında yenilik karşıtları etkili olmuştur.
- CEVAP: A**
11. Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Ermenilere, Trabzon Muhafazaa-i Hukuk ve İzmir Redd-i İlhak cemiyetleri Rumlara, Kilikyalılar Cemiyeti de Ermeni ve Fransızlara karşı mücadeleye etmiş direniş cemiyetleri arasındadır. Mavri Mira Cemiyeti ise azınlıklar tarafından kurulmuştur. Bu cemiyet Yunanistan'ın Anadolu'da yaptığı işgalleri desteklemiştir.
- CEVAP: D**
12. Mustafa Kemal 21 Haziran 1919 gecesi hazırlanan Amasya Genelgesi'nin Anadolu ve Trakya'ya duyurulduğunu söylemiştir. Bu durum toplumsal bütünlüğe önem verildiğini ve Millî Mücadele'nin başlayacağını halka duyurulduğunu göstermektedir.
- Kurtuluş Savaşı'nın plan, program ve yönemi Amasya Genelgesi'nde belirlenmiştir.
- CEVAP: E**
13. Erzurum Kongresi toplanış şekli bakımından bölgesel, aldığı kararlar bakımından ulusaldır. Erzurum Kongresi'nde alınan "Mebusan Meclisi derhal toplanmalıdır." (II) ve "Millî iradeyi egemen kılmak esastır." (III) kararları demokratik düşüncelere önem verildiğini gösterir. Manda ve himayenin kabul edilmemesi ise ulusal bağımsızlıktan taviz verilmediğinin göstergesidir.
- CEVAP: D**

14. Sivas Kongresi Millî Mücadele Döneminde toplanan tek ulusal kongredir. Bu kongrede ortaya çıkan "Milletin başarısı millî güçlerin bir elde toplanması ve tam bağımsız yapının oluşturulması ile mümkün olacaktır." görüşü, kongre sırasında bazı delegelerin Amerikan mandasını teklif etmelerine tepki niteliği taşımaktadır.

Çünkü manda ve himaye fikri ulusal bağımsızlığa ters düşmektedir.

CEVAP: B

15. Millî Mücadele Hazırlık Döneminde Mustafa Kemal millî güçleri birleştirmek ve düşmana karşı daha etkili bir şekilde mücadele etmek için öncelikle halkın seçtiği yeni bir meclisin oluşturulmasını istemiştir.

Yerel cemiyetler Mondros Ateşkesi'nden sonra kurulmuş, Kuvayimillie birlikleri ise işgaller genişleyince ortaya çıkmıştır. Düzenli ordu ise Kuvayimillie birlikleri düşmanla mücadelede yetersiz kalınca 8 Kasım 1920'de kurulmuştur.

CEVAP: D

16. Kurtuluş Savaşı'nda I. İnönü Muharebesi'nden sonra Sovyet Rusya ile TBMM arasında Moskova Antlaşması imzalanmıştır. Moskova Antlaşması'nın "Çarlık Rusyası ile Osmanlı Devleti arasındaki tüm antlaşmalar geçersiz sayılacak." maddesi her iki ülkede yönetimin değiştiğinin kanıtıdır (III). Bu antlaşma ile Sovyet Rusya, TBMM'nin varlığını tanımıştır. Sovyet Rusya, TBMM'yi taniyan ilk büyük Avrupalı devlettir. Moskova Antlaşması doğu sınırının şekillenmesinde de etkili olmuştur.

CEVAP: B

17. Kurtuluş Savaşı sırasında Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra TBMM ile bir İtilaf Devleti olan Fransa arasında 1921 Ankara Antlaşması imzalanmıştır (III). Bu antlaşma ile Hatay hariç güney sınırı belirlenmiştir. Fransa TBMM'yi taniyan ilk İtilaf Devleti'dir.

Kütahya-Eskişehir Savaşları'ndan sonra herhangi bir devlet ile antlaşma imzalanmamıştır. I. İnönü Muharebesi'nden sonra ise Sovyet Rusya ve Afganistan ile dostluk antlaşmaları imzalanmıştır. Ancak bu devletler İtilaf Devleti değildir.

CEVAP: C

18. Batı Anadolu'daki Yunan işgalinin sona ermesi ve Millî Mücadele'nin askerî safhasının bitmesi gelişmeleri Başkomutanlık Meydan Muharebesi (Büyük Taarruz)'nin kazanımları arasındadır. Bu savaştan sonra Millî Mücadele'nin muharebeler bölümü bitmiş, antlaşmalar bölümü başlamıştır.

CEVAP: A

19. Lozan Konferansı sırasında TBMM ile diğer devletler arasında Boğazlar (I), Irak sınırı (II) ve savaş tazminatı (III) konularında tartışmalar çıkmıştır. Lozan Konferansı'nda tartışma çıkan konulardan sadece Irak sınırı konusu çözümlenmemiştir. Irak sınırı (Musul Meselesi) konusu daha sonra 1926 Ankara Antlaşması ile Türkiye Cumhuriyeti'nin aleyhine çözümlenmiştir.

CEVAP: E

20. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk muhalefet partisi olan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası Kâzım Karabekir, Rauf Orbay, Refet Bele, Adnan Adıvar gibi kişiler tarafından kurulmuştur. Bu parti ademimerkeziyetçiliği kabul ederek yerel yönetimlere önem vermiştir. Ademimerkeziyetçilik yerel yönetimlerin ve belediyelerin yetkilerinin artırılmasını öngörür.

Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, Şeyh Said İsyanı'nda desteği olduğu gerekçesiyle 1925'te kapatılmıştır. Böylece çok partili hayatın ilk denemesi başarısız olmuştur.

CEVAP: C

21. Millî Mücadele Döneminde Türk halkı haksızlığa ve esarete karşı birlikte hareket etmiş ve ulusal amaçlar etrafında birleşerek bağımsızlığını sağlamıştır. Ulusal bağımsızlık ise Atatürk'ün milliyetçilik ilkesi ile bağdaşmaktadır.

CEVAP: D

22. Yeni Türk devletinin ilk siyasi partisi olan Cumhuriyet Halk Fırkası Atatürk ilkelerinin yaşama geçirilmesinde ve benimsenmesinde etkili olmuştur. Cumhuriyet Halk Fırkasının 1935 yılında kabul ettiği "Şahıs, zümre ve sınıf baskıları ile mücadele etmek temel amaçtır." hükmü ile halkçılık ilkesinin önemi vurgulanmıştır.

Devletin ve devlet adamlarının halk için yaptığı her şey Atatürk'ün halkçılık ilkesi ile ilgilidir.

CEVAP: B

23. Yeni Türk devletinde devlet tarafından kurulan Etibank yer altı kaynaklarının araştırılması amacıyla madencilik sektöründeki kuruluşlara kredi vermiştir (II).

Tekstil sanayisi alanındaki yatırımların artırılmasında Sümerbank, özel bankalara kredi verilmesinde ise Merkez Bankası etkili olmuştur. Etibankın ve Sümerbankın kurulması Mustafa Kemal'in devletçilik ilkesi ile ilgilidir.

CEVAP: B

24. – Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun'un kabul edilmesi 2 Mart 1926'da olmuştur.

– Türkiye'nin idari teşkilatlandırılması ve Ankara'nın başkent ilan edilmesi 13 Ekim 1923'te gerçekleştirilmiştir.

– Serbest Cumhuriyet Fırkası ise 12 Ağustos 1930'da kurulmuştur.

Bu gelişmelerin kronolojik sıralanışı II, I, III şeklinde olmalıdır.

CEVAP: B

25. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda devlet memurlarına pantolon, ceket ve fes giyme zorunluluğunun yanı sıra kıyafet kanununun getirilmesine, Cumhuriyet Döneminde ise şapka giyilmesi kanununa tepkiler olmuştur. Bu iki gelişme dikkate alındığında yenilik karşıtı grupların her dönemde olduğu yargısına ulaşılabilir (II).

Yine bu iki gelişmeye göre halkın genel olarak inkılap hareketlerini benimsemediği ve yeniliklerin Batı'nın baskısı altında yapıldığı yargılarına ulaşılabilir.

CEVAP: A

26. Yeni Türk devletinde saltanat kaldırıldıktan sonra TBMM, Abdülmecit Efendi'yi halife seçmiştir. Ancak belli bir zaman sonra cumhuriyet karşıtları halifenin etrafında toplanmış, "TBMM halifenin, halife de TBMM'nindir." söylentileri ortaya çıkmıştır. Abdülmecit Efendi de kendisini TBMM'nin yani ulus iradesinin üstünde bir güç olarak görmeye başlamıştır. Bunun üzerine 3 Mart 1924'te halifelik kaldırılarak ulus iradesini güçlendirmek amaçlanmıştır.

CEVAP: D

27. Yeni Türk devletinde cumhuriyetin ilanından sonra uluslararası rakamların kabul edilmesi ve hafta sonu tatilinin değişmesindeki amaç ekonomik yaşantıda Batı ile uyum sağlamaktır (II). Yeni Türk devletinde, miladi takvimin ve uluslararası saat sisteminin kabulündeki amaç da yine Batı ile uyum sağlamak, sosyoekonomik ilişkileri geliştirmektir. Bu inkılaplar çağdaşlaşmayı ve Batılılaşmayı hedef aldığı için Atatürk'ün inkılapçılık ilkesi ile ilgilidir.

CEVAP: B

28. Atatürk Dönemi 1919-1938 yılları arasında kapsamaktadır. Buna göre 1925'te aşar vergisinin kaldırılması, 1924'te Öğretim Birliği Yasası'nın (Tevhid-i Tedrisat Kanunu) çıkarılması, 1929'da Kellogg Paketi'ne üye olunması ve 1926'da İstiklal Mahkemelerinin son kez görev yapması gelişmeleri Atatürk Döneminde yaşanmıştır. Türk Ocakları ise 1912 yılında İttihat ve Terakki Partisi tarafından Osmanlı Devleti'nde kurulmuştur.

CEVAP: E

29. Atatürk'ün bu sözünde Türk milletinin vatani ve hürriyeti için mücadele etmesinden ulusal bağımsızlık (I), yine Türk milletinin kendi egemenliği için fedakâr olmasından ise ulusal egemenlik (III) ilkelerinin önemsendiği ortaya çıkmaktadır. Cumhuriyet Döneminde Türk milletinin yapısına uygun birçok evrensel değer milletin hizmetine sunulmuştur. Böylece her alanda gerçekleştirilen in-kılaplarla Türk milleti çağdaş medeniyetler seviyesinin üstüne çıkarılmaya çalışılmıştır.

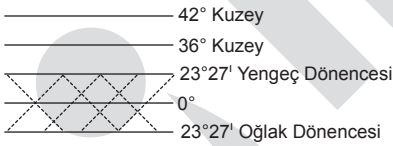
CEVAP: C

30. 1921 Ankara Antlaşması'na göre Hatay, Fransız mandasındaki Suriye'ye bırakılmıştır. Fransa II. Dünya Savaşı tehlikesinin ortaya çıkması üzerine (II), Suriye üzerindeki mandayı kaldırmış Hatay'ı da Suriye'ye bırakmıştır. Türkiye'nin itirazı üzerine konu Milletler Cemiyetine götürülmüş, Milletler Cemiyeti de bölgede halk oylaması istemiştir. Halk oylaması (I) sonucunda Bağımsız Hatay Türk Cumhuriyeti kurulmuştur. Hatay Meclisi ise 1939 yılında aldığı bir kararla ana vatana katılmıştır. Ancak Türkiye Birleşmiş Milletlere II. Dünya Savaşı'ndan sonra 1945'te üye olmuştur. Bu yüzden bu durumun Hatay'ın ana vatana katılmasında etkisi yoktur.

CEVAP: C

31. A) Türkiye Kuzey Yarım Küre'de ve orta kuşakta yer almasından dolayı cisimlerin gölge yönü daima kuzeyi gösterir.

B)

Dönenceler dışında kalan hiçbir yer yıl içerisinde güneş ışınlarını dik açıyla alamaz. Türkiye 36° - 42° kuzey paralelleri arasında yer aldığından güneş ışınlarını dik açıyla alamaz.

- C) Penguen ve kutup ayısı gibi hayvanlar kutup kuşağının yani soğuk bölgelerin hayvanlarıdır. Türkiye'nin orta kuşakta yer alması bu hayvanların yaşaması için uygun iklim koşullarının oluşmasını engellemiştir.
- D) Akdeniz'den Karadeniz'e yani güneyden kuzeye doğru gidildikçe gece - gündüz arasındaki süre farkı artar.

Fakat Türkiye'nin Asya ve Avrupa arasında köprü konumunda olmasına bağlı olarak transit ticarete önemli bir yere sahiptir.

CEVAP: E

32. Seracılık, sıcaklığın kontrol altına alınmasıyla sebzelerin, mevsimlerinin dışında naylon veya camla kaplı mekânlarda yetiştirilmesidir. Akdeniz ve Ege bölgelerinde kış sıcaklık ortalamalarının yüksek olması seracılık maliyetlerini düşürmektedir.

CEVAP: B

33.

Haritada taranarak gösterilen ürün fındıktır. İlman iklim bölgelerinin bitkisidir. Kış sıcaklığının 5 - 6 °C, yaz sıcaklığının da 20 - 25°C olduğu ve yıllık 1000 - 1500 mm yağış alan, ılıman ve serin iklim bölgelerinde yetişir. Don olayı ve yaz kuraklığı verimi düşürür. Ülkemizde fındık tarımı, Ordu, Giresun ve Trabzon illerinde yaygındır. Sakarya ve İzmit çevresinde de fındık üretimi yapılır.

- I. Doğu Karadeniz, her mevsim yağışlıdır, dolayısıyla ülkemizde güneşli gün süresinin en az olduğu yerdir.
- II. Topraklar yağışa bağlı olarak aşırı dercede yıkanmış laterit topraklardır. Bu topraklar kireçsizdir.
- III. Hasadı ağustosun ilk haftasıyla başlar.
- IV. Yağış isteği fazladır.

Dolayısıyla I ve III numaralı yargılar haritada taralı bölgede yetiştirilen tarım ürününün özellikleri arasında yer almaz.

CEVAP: C

34. I. Tarım ürünlerinin olgunlaşması sıcaklığa bağlıdır. Sıcak ve güneşli olan yerlerde tarım ürünleri daha erken olgunlaşır ve daha erken hasat edilir. Ülkemizde tarım ürünlerinin en erken olgunlaştığı ve hasat edildiği bölge Akdeniz Bölgesi'dir.
- II. Makineleşme, ürünlerin araziden kaldırılmasını hızlandıracağından hasat süresini kısaltır.
- III. Makineleşme, birim alandan alınan verimi yükseltir.

Dolayısıyla II ve III numaralı olanlar tarımda makineleşmenin olumlu sonuçlarıdır.

CEVAP: D

35. B) Haşhaş, karasal iklimin tarım ürünüdür. Yetiştirme döneminde yağış, olgunlaşma döneminde kuraklık ve sıcaklık isteyen bir bitkidir. Türkiye'de en fazla Ege, İç Anadolu ve Akdeniz'de üretilir. Uyuşturucu ham maddesi olduğu için üretim alanını devlet sınırlandırmıştır.
- C) Çay, yıl boyunca bol yağış isteyen bir üründür. Sadece Doğu Karadeniz kıyılarında yetiştirilmektedir. Üretim alanını özellikle yağış ve toprak belirlemektedir.
- D) Mısır, yetiştirme döneminde bol yağış (yazın) isteyen bir üründür. İklim özelliklerine bağlı olarak Karadeniz kıyılarında doğal olarak yetişirken diğer bölgelerde sulama ile üretilir. Türkiye'de en fazla Akdeniz Bölgesi'nde üretimi yapılır. Üretim alanını yağış ve sulama şartları belirler.
- E) Arpa, Türkiye'de buğdaydan sonra en fazla üretilen üründür. Buğdayın ürettiği her yerde yetiştirilebilir. Buğdaya göre daha kısa sürede olgunlaşır ve soğuğa daha dayanıklıdır. En fazla İç Anadolu Bölgesi'nde üretimi yapılır.
- A) Muz ise tropikal bölge bitkisidir. Yetiştirilmesi için yüksek sıcaklık ve bol nem gereklidir. Düşük sıcaklıklarda yetişmez ve donma olayına karşı en hassas tarım ürünüdür.

CEVAP: A

36. Bir yöre ile özdeşleşmiş tarım ürününe o yörenin monokültürü denir.
- B) Edirne'de ayçiçeği
- C) Tekirdağ'da üzüm
- D) Gemlik'te zeytin
- E) Adapazarı'nda şeker pancarı monokültür ürünleridir.

Ancak, Çanakkale'de pamuk yetiştirilmez.

CEVAP: A

37. A) Tarım ürünlerinin olgunlaşması sıcaklığa bağlıdır. Yükseltiye bağlı olarak batıdan doğuya doğru sıcaklık azalmaktadır. Bu da tarım ürünlerinin olgunlaşma süresinin uzamasına sebep olur.
- C) Yeryüzü şekilleri ulaşım koşullarını hem yol yapımı maliyeti açısından hem de yükseltiye bağlı olarak meydana gelen yoğun kar yağışlarıyla olumsuz etkiler.
- D) Yükseltinin fazla olmasına bağlı olarak akarsularımız, denge profiline ulaşmamıştır ve akış hızları yüksek olduğundan ulaşım ve taşımacılığa elverişli değildir.
- E) Ortalama yükseltisi fazla olan bölgelerde akarsuların yükseltiye bağlı olarak yatak eğimleri fazladır. Yatak eğimine bağlı olarak akış hızı, akış hızına bağlı olarak gücü, gücüne bağlı olarak da aşındırmaları artmaktadır.

Ancak

- B) Yükselti, güneş ışınlarının geliş açısına da herhangi bir etkiye sahip değildir.

CEVAP: B

38. Yağışın mevsimlere göre dağılışının benzerlik gösterebilmesi, iklim özelliklerinin benzer olmasına bağlıdır.

- Uşak'ta karasal, Adana'da Akdeniz iklimi
- Mersin'de Akdeniz, Samsun'da Karadeniz iklimi
- Aydın'da Akdeniz, Erzurum'da sert karasal iklim
- Afyon'da karasal, Giresun'da Karadeniz iklim koşulları görülmektedir. Dolayısıyla yağışın mevsimlere dağılışı benzerlik göstermez.
- Ancak Bursa ve Antalya'da Akdeniz iklim özellikleri görülmektedir.

CEVAP: E

39. I. Türkiye'de karla örtülü gün süresinin fazla olduğu yerler karasal iklim bölgeleridir. Verilen iller içerisinde karasallık derecesi en yüksek olan ilimiz Eskişehir'dir.

- Türkiye'de yağışın en fazla olduğu bölge Karadeniz, Karadeniz Bölgesi içerisinde Doğu Karadeniz Bölümü, Doğu Karadeniz'de ise 2500 mm'lik yağış ile Rize ilidir.
- Türkiye'de karla örtülü gün süresinin en az olduğu yer Akdeniz Bölgesi'nin kıyı kesimidir. Adana bu bölgede yer almaktadır.

CEVAP: D

40. Kara yel, Yıldız, Poyraz, Lodos, Kible, Sam yeli

Kuzeybatıdan güneydoğuya doğru esen rüzgâr kara yeldir. Karadeniz üzerinden Batı Karadeniz'e nemli ve soğuk hava ile ulaşır. Dağlar kıyıya paralel uzandığından burada orografik yağış oluşur. Doğru seçenek V numara'dır.

CEVAP: E

41. A) Dağlar kıyıya paralel uzandığından yağış daha çok kıyı kesimlere düşmektedir. Dolayısıyla kıyı kesimde orman örtüsü yoğundur. Kıyı ardı kuşakta ise nemli havanın buralara kadar ulaşmamasından dolayı karasal iklim koşulları görülmekte ve bitki örtüsü de bozkıra dönüşmektedir.

B) Yol boyunca ortalama yükseltinin fazla olduğu araziler geçilmiştir. Yükseltinin fazla olduğu yerlerde akış gösteren akarsuların hızlı ve fazla olduğundan derine doğru aşındırmaları şiddetlidir. Dolayısıyla derin vadilerde akış göstermektedirler.

C) Ülkemizde heyelanın en fazla gerçekleştiği yer Doğu Karadeniz, en fazla gerçekleştiği mevsim ise kar erimelemesine bağlı olarak ilkbahardır.

D) Dağlık ve engebeli arazilerde, su sıkıntısının olmadığı yerlerde dağın kır yerleşmelerine rastlanırken, yüzey şekillerinin sade ve suyun yeterli olduğu yerlerde ise toplu kır yerleşmelerine rastlanır. Rize ve çevresinde dağın kır yerleşmeleri görülürken kıyı ardı kuşakta toplu kır yerleşmeleri hâkimdir.

E) Yolculuğun sonunda Erzurum - Kars platolarına ulaşılmıştır ki platolar yüksek fakat düz arazilerdir.

CEVAP: E

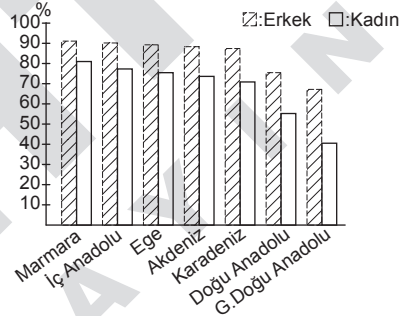
42. I numaralı yerde dağın kır yerleşmeleri ve ahşap evler yer almaktadır. Ekonomik faaliyet olarak da tarım ve balıkçılık ön plandadır.

IV numaralı yerde dağın kır yerleşmeleri ve taşın evler yer almaktadır. Ekonomik faaliyet olarak turizm ve seracılık ön plandadır.

II ve III numaralı yerlerde toplu kır yerleşmeleri ve kerpiçten evler yer alırken ekonomik faaliyet olarak da tarım ön plandadır.

CEVAP: C

43.

I. Grafik Türkiye'de kadın ve erkeklerin oranını değil, kadın ve erkeklerin bölgelere göre okuryazarlık oranlarını vermiştir.

II. Grafiğe bakıldığında yıllar ile bilgiler yer almamaktadır.

IV. İç Anadolu ve Ege Bölgesi'nde kadın nüfus miktarı değil, bölgeler içindeki kadınların okuryazar oranları aynıdır. Orandan miktar çıkmaz. Oranlarının aynı olması demek miktarlarının aynı olacağı anlamına gelmez.

V. Bölgelerde yer alan okul sayısı ve kişi sayısı verilmemiştir. Okul başına düşen kişi sayısına ulaşamayız.

III. Fakat grafiğe bakıldığında tüm bölgelerimizde erkek okuryazar oranının daha yüksek olduğu görülmektedir.

CEVAP: A

44. A) Uşak'ta ipek böcekliği gelişmemiştir.
C) Her mevsimi yağışlı Trabzon'da buğday yetiştirilmez.

D) Kars'ta şeker pancarı tarımı yoktur.

E) Eskişehir'de petrol çıkarılamaz.

Kağıt ve kerestenin ham maddesi ormandır. Giresun orman örtüsü bakımından oldukça zengindir.

CEVAP: B

45. A) Türkiye genç oluşumlu bir ülke olduğundan büyük bir bölümü deprem kuşağı içerisinde yer almaktadır. KAF (Kuzey Anadolu Fay Hattı), BAF (Batı Anadolu Fay Hattı), GAF (Güney Anadolu Fay Hattı) ve DAF (Doğu Anadolu Fay Hattı) gibi fay hatları bulunmaktadır. Erzincan'da da birden fazla büyük deprem meydana gelmiştir.

B) Doğu Karadeniz, ülkemizde en fazla yağış alan bölümdür ve kar erimeleri de devreye girdiğinde sel baskınları meydana gelmektedir.

D) Çiğ; kar yağışının, kar kalınlığının ve eğimin fazla olduğu yerlerde görülür. Ülkemizde çiğ tehlikesinin en yüksek olduğu yer Hakkâri Bölümü'dür.

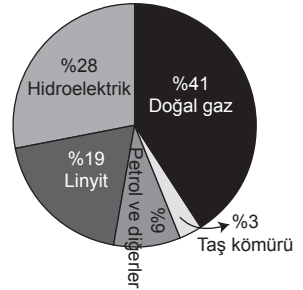
E) Doğu Karadeniz;

- yağışın fazla,
- eğimin fazla,
- ve killi toprağa bağlı olarak heyelan olaylarının en fazla görüldüğü yerdir.

C) Orman yangınları daha çok yaz kuraklığının belirgin olduğu yerlerde gerçekleşir. Bartın nemli olduğu için orman yangını olma olasılığı oldukça düşüktür.

CEVAP: C

46.

Grafiğe bakıldığında A, B, C ve E bilgilerine ulaşılabilmektedir. Fakat grafikte sadece 2003 yılına ait elektrik üretim oranları verilmiştir. 2002 ve 2004 yıllarına ait veriler olmadığından üretimin artıp artmadığı konusunda herhangi bir veriye ulaşılamaz.

CEVAP: D

47. A) Ege Bölgesi'nde Bakırçay, Gediz, Küçük Menderes ve Büyük Menderes delta ovaları yer alırken, Karadeniz Bölgesi'nin Orta Karadeniz Bölümü'nde dağların kıyıda daha iç kesimlerde yer almasından dolayı kıta sahanlığının genişlemesine bağlı olarak Bafra ve Çarşamba delta ovaları oluşmuştur.

B) Doğu Anadolu Bölgesi'nin Hakkâri Bölümü'nde bulunan Buzul Dağları'nda buzul aşınım şekilleri yaygınken, Doğu Karadeniz Dağlarında da buzul aşınım şekillerine rastlanmaktadır.

Not: Türkiye'nin yeryüzü şekillerinin biçimlenmesinde en az etkiye sahip olan dış kuvvet buzullardır. Bu durum, Türkiye'nin orta kuşakta olmasına bağlı olarak ılıman iklim kuşağında yer almasından kaynaklanır. Yani ülkemizin matematik konumuyla ilgilidir. Türkiye'de buzul şekillerine rastlanması ise yükseltilerle ilgilidir. Bu durum özel konum ile açıklanır.

C) Antalya Bölümü'nde dağların kıyıya paralel uzanmasına bağlı olarak kıta sahanlığı dardır ve dalga aşınım şekli olan falez yaygındır. Doğu Karadeniz, ülkemizde falezlerin en yaygın olarak görüldüğü kıyılara sahiptir.

D) Dağların kıyıya paralel uzandığı Akdeniz ve Karadeniz bölgelerinde boyuna kıyı tipi görülür.

Dağların kıyıya dik uzandığı Ege'de enine, İstanbul ve Çanakkale boğazlarında ria, Fethiye - Kaş arasında dalmaçya, Büyük ve Küçük Çekmece kıyılarında limanlı kıyı tipi görülür. Ülkemizde deniz seviyesinde buzullaşma yaşanmadığı ve gelgit genliği zayıf olduğu için fiyort ve haliçli kıyılar görülmez.

E) İç Anadolu Bölgesi'nde Haymana, Obruk, Cihanbeyli, Bozok ve Uzunyayla platoları yer alırken Karadeniz Bölgesi'nde platolara rastlanmamaktadır.

CEVAP: E

48. I ve II numaralı yöreler, engebenin fazla olması nedeniyle tarımsal üretimde geri kalmışlardır. III numaralı alan yükseltti, yer şekilleri ve karasal iklim özellikleriyle, tarımsal üretimin yeterli olmadığı alanlardır. IV. numaralı yerde ise tarım yerine turizm daha ön plandadır. V numaralı yöre Taşeli Platosudur ki ülkemizde karstik arazinin en yaygın olduğu yerdir. Karstik arazilerde de tarımsal faaliyetler yapılamamaktadır.

CEVAP: E

49. Emredici hukuk kuralları, kesinlikle uyulması gereken kurallardır.

Tamamlayıcı hukuk kuralları, tarafların aksini kararlaştırabildikleri hükümlerdir.

Yorumlayıcı hukuk kuralları, tarafların bir hukuki işlemde kullandıkları ve anlamını açıklamadıkları hususları veya bir kimsenin beyanını ya da davranışını yorumlamaya yarayan kurallardır

Yetki verici hukuk kuralları, ilgisine yetkiler veren ve ilgisini belli davranışta bulunmada serbest bırakan kurallardır.

Tanımlayıcı hukuk kuralları, bir hukuk kavramının veya kurumunun ne anlama geldiğini belirleyen hukuk kurallardır.

Soruda verilen hükümden, yerleşim yerinin medeni hukuk çerçevesinde tanımı yapılmakta olduğundan bu kural tanımlayıcı hukuk kuralıdır.

CEVAP: D

50. Geri alım hakkı, alım hakkı, taşınmaz satış vaadi ve kira sözleşmesinden doğan kira hakkı tapuya şerh verilerek suretiyle üçüncü kişilere karşı ileri sürülebilen haklardır. Yani bu haklar kuvvetlendirilmiş nispi haklardır. Aynı haklar ise mutlak haklar içerisinde yer almakla birlikte herkese karşı ileri sürülebilir. Aynı hakların herkese karşı ileri sürülebilmeleri için herhangi bir işleme gerek yoktur.

CEVAP: C

51. Bir kimsenin gaipliğine iki hâlde karar verilebilir:

- Uzun zamandan beri haber alınmama,
- Ölümüne olası gözle bakılabilecek bir tehlike içinde kaybolma.

Kişiden uzun zamandan beri haber alınmama durumunda bu kimse hakkında, son haber tarihinden itibaren beş yıl geçtikten sonra ilgililerin talebi üzerine mahkemece gaipliğine karar verilir. Uzun süreden beri kişiden haber alınmaması durumunda sadece haberin kesilmesi yeterli değildir. Ölümüne ilişkin olarak ufak da olsa bir olasılık bulunmalıdır.

Ölümüne olası gözle bakılabilecek bir tehlike içinde kaybolma durumunda, kaybolmasından itibaren bir yıl geçtikten sonra ilgililerin talebi üzerine mahkemece bu kimsenin gaipliğine karar verilir.

CEVAP: A

52. Hukuk devletinin özelliklerinden birisi de idarenin mali sorumluluğudur. İdarenin mali sorumluluğu, devlet idaresinin eylemleriyle kişilere verdiği zararları parasal olarak ödemesidir. Türkiye'de idarenin eylemleriyle kişilere zarar vermesi durumunda bu zarar karşılması Türkiye'nin hukuk devleti olduğunu göstermektedir.

CEVAP: C

53. Ceza hukukuna egemen ilkeler şunlardır:

- Kanunilik (Kanunilik ilkesi beş alt ilkesi ile bütünlük kazanır.)
- Belirlilik (Kişi, yalnızca kanunda açıkça suç olarak tanımlanmış eylemlerden dolayı cezalandırılabilir.)
- Aleyhe çıkarılan yasa geçmişe yürümez.
- Kıyas yapılamaz.
- İdarenin düzenleyici işlemleri ile suç oluşturulamaz ve ceza verilemez.
- Örf ve âdete dayanarak suç oluşturulamaz ve ceza verilemez.
- Kusursuz Ceza Olmaz İlkesi
- Cezaların Şahsiliği (Kişiselliği) İlkesi
- Ümanizm İlkesi
- Cezalandırmada Adalet ve Eşitlik İlkesi

Bu ilkeler arasında yer alan kanunilik ilkesi Türk hukuk tarihinde ilk kez 1876 Kanun-u Esasisi ile düzenlenmiştir.

CEVAP: A

54. Temel hak ve hürriyetlerin kötüye kullanılmaması 1982 Anayasası'nın 14. maddesinde şu şekilde düzenlenmektedir: "Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbirini, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve lâik cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz.

Anayasa hükümlerinden hiçbirini, devlete veya kişilere, anayasayla tanınan temel hak ve hürriyetlerin yok edilmesini veya anayasada belirtilenden daha geniş şekilde sınırlandırılmasını amaçlayan bir faaliyette bulunmayı mümkün kılacak şekilde yorumlanamaz.

Bu hükümlere aykırı faaliyette bulunanlar hakkında uygulanacak müeyyideler, kanunla düzenlenir."

Temel hak ve hürriyetlerin kötüye kullanılmamasına ilişkin düzenleme ise hukukumuza ilk kez 1961 Anayasası'nda 1971 yılında yapılan değişiklikle girmiştir.

CEVAP: D

55. Parlamento kararları, TBMM'nin iç yapısına ve çalışma düzenine ilişkin olarak veya TBMM'nin yürütme ve yargı organlarıyla ilişkileri çerçevesinde aldığı kararlardır. Bu kararlarda cumhurbaşkanının imzasına ihtiyaç yoktur. TBMM Başkanlığına, TBMM kararı adı altında Resmî Gazete'de yayımlanır.

Parlamento kararları istisnaları (TBMM İçtüzüğü, yasama dokunulmazlığının kaldırılması ve milletvekilliğinin düşürülmesi) hariç olmak üzere yargısal denetime tabi değildir.

Parlamento kararları şunlardır:

- TBMM İçtüzüğü
- Milletvekilliğinin düşürülmesi kararı
- Yasama dokunulmazlığının kaldırılması
- RTÜK üyelerinin atanması
- Meclisin tatile girmesi
- Meclis başkanı ve başkanlık divanının seçilmesi
- Kalkınma planlarının onaylanması
- Bakanlar Kuruluna güvenoyu verilmesi
- Meclis soruşturması açılması ve Yüce Divana sevk kararı
- Savaş ilanı
- TSK'nın yurt dışına gönderilmesi
- Yabancı askerlerin ülkeye kabulü
- Olağanüstü hal ve sıkıyönetim kararlarının onayı ve süresinin uzatılması
- Cumhurbaşkanının vatana ihanetten suçlanması
- TBMM seçimlerinin yenilenmesi
- Görüldüğü üzere soruda C seçeneğinde yer alan TBMM seçimlerinin yenilenmesi durumu bir parlamento kararıdır. Ancak sırasıyla A, B, D ve E seçeneklerinde verilen para basılmasına karar vermek, anayasanın değiştirilmesi, milletlerarası antlaşmaların onaylanmasının uygun bulunması ve genel ve özel affın kabulü TBMM'nin kanun şeklinde gerçekleştirdiği işlemlerdir.

CEVAP: C

56. Cumhurbaşkanının yasama ile ilgili görevleri şunlardır:

- Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde açılış konuşmasını yapmak,
- Türkiye Büyük Millet Meclisini gerektiğinde toplantıya çağırarak,
- Kanunları tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri göndermek,

- Kanunları yayımlamak,
- Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunmak,
- Kanunların, kanun hükmündeki karar-namelerin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün, tümünün veya belirli hükümlerinin anayasaya şekil veya esas bakımından aykırı oldukları gerekçesi ile Anayasa Mahkemesinde iptal davası açmak,
- Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimlerinin yenilenmesine karar vermek.
- Anayasa değişikliklerinin şekil bakımından iptali için Anayasa Mahkemesine iptal davası açmak.

B, C, D ve E seçenekleri incelendiğinde bu seçeneklerde verilenleri cumhurbaşkanının yasama ile ilgili görevleri olduğu görülecektir.

Ancak A seçeneğinde verilen "Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar vermek" cumhurbaşkanının yürütme ile ilgili görevleri arasında yer almaktadır.

CEVAP: A

57. 1982 Anayasası'nda 5982 sayılı kanunla 2010 yılında yapılan değişiklikle Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu için getirilmiş önemli yeniliklerden bazıları şunlardır:

- Kurulun meslekten çıkarma cezasına ilişkin olan kararlarına karşı yargı yolu açılmıştır. Bunun dışında tüm kararlarına karşı yargı yolu kapalıdır.
- Kurulun ilgili değişiklik öncesinde adalet bakanı ve Adalet Bakanlığı müsteşarı ile beş asil beş yedek olmak üzere on iki olan üye sayısı yirmi iki asil on iki yedek üye olarak düzenlenmiştir (Adalet bakanı ve Adalet Bakanlığı müsteşarı dâhil). Bu üyeler; cumhurbaşkanı, Yargıtay Genel Kurulu, Danıştay Genel Kurulu, Türkiye Adalet Akademisi, adli yargı hâkim ve savcılar ile idari yargı hâkim ve savcılar tarafından seçilmektedir.
- Yine ilgili değişiklik ile Kurula bağlı Genel Sekreterlik kurulmuştur. Genel Sekreter, birinci sınıf hâkim ve savcılardan kurulun teklif ettiği üç aday arasından kurul başkanı (adalet bakanı) tarafından atanmaktadır.

Ancak Yargıtay üyelerinin salt çoğunluk ve gizli oyla kurul tarafından seçilmesi 2010 anayasa değişikliği öncesinde de mevcut olması nedeniyle bir yenilik olarak değerlendirilemez.

CEVAP: C

58. Müşterek kararname; cumhurbaşkanı, başbakan, ilgili bakan veya bakanların imzası bulunan kararnamedir. Cumhurbaşkanının imzasından dolayı sorumsuzluk hâli söz konusu iken başbakan veya bakanların sorumsuzluk hâli söz konusu değildir.

Ortak (müşterek) kararname ile yapılan idari işlemler şunlardır:

- Valinin atanması
- Kaymakamın atanması
- Bir ilçenin komşu il ile olan sınırının yeniden düzenlenmesi
- Bir bucağın bağlı bulunduğu ilin değiştirilmesi suretiyle bir ilin sınırının değiştirilmesi
- Bucakların kurulması
- Belediyelerin kurulması

Ancak büyükşehir belediyeleri müşterek kararname ile değil kanun ile kurulmaktadır.

CEVAP: E

59. Dünya Bankası, uluslararası alanda görev yapan bir kalkınma yatırım bankası olup II. Dünya Savaşı'nın ülke ekonomileri üzerinde yarattığı tahribatın giderilmesi amacıyla kurulmuştur. Amacı, gelişmiş ülkelere kanalizasyon edilmiş ve gelişmekte olan ülkelerin yaşam standardının artmasına destek olumasıdır.

IMF(Uluslararası Para Fonu)'nin temel amacı ise uluslararası parasal iş birliği ve kur istikrarını sağlayarak üye ülkelerin ödemelerinde karşılaştıkları sorunların aşılmasını kolaylaştırmaya çalışmaktır. Ekonomik büyümeyle yüksek istihdamın oluşmasını teşvik eder.

Türkiye hem IMF'ye hem de Dünya Bankasına 1947 yılından itibaren üyedir.

Dünya Bankası ile IMF, Bretton Woods Konferansı ile 1944 yılında kurulmuştur.

IMF ve Dünya Bankasına Bretton Woods ikizleri de denir.

CEVAP: D

60. TÜİK verilerine göre; 2010 Ekim ayında en büyük beş ihracat kalemi sırasıyla şöyledir;

1. Motorlu kara taşıtları
2. Demir ve çelik
3. Kazanlar, makine ve cihazlar, aletler ve bunların parçaları
4. Elektrikli makine ve cihazlar, bunların parçaları
5. Giyim eşyası ve aksesuarları

Görülebileceği üzere yukarıda belirtilenler doğrultusunda Ekim 2010 verilerine göre ihracat kalemleri arasında birinci sırada motorlu kara taşıtları yer almaktadır.

CEVAP: D

EĞİTİM BİLİMLERİ TESTİ ÇÖZÜMLERİ

1. Varoluşçu Van Cleve Morris "Eğitim, öğrenen kişide yoğun bir bilinç ve farkındalık düzeyi oluşturabilmelidir." görüşünü savunmaktadır. Bu çerçevedeki bir eğitimde de bireylerin özgürce, her zaman kendilerini merkeze alarak yaratıcı seçimlerde bulunmaları sağlanmalıdır. Yine böyle bir bilinç düzeyi beraberinde kişinin nasıl bir yaşam istediğine ve nasıl bir birey olmayı hedeflediğine de yanıtlar getirecektir. Morris'e göre birey için en uygun eğitim, insanların yaşadıkları dünyada biricik özne olduklarına ilişkin varoluşsal bir bilinç oluşturan eğitimidir.

CEVAP: E

2. "Burak oynadığı her satranç oyununda model aldığı satranç ustasının açılış hamlesiyle oyuna başlar." ifadesi eğitim süreci açısından değerlendirildiğinde kazanılmış yaşantıdır ve sosyal bir öğrenmedir, çünkü söz konusu bireylerin birbirleriyle ve çevreyle etkileşimi sonucu bireylerde kalıcı izli davranış değişikliği oluşmuştur. İnfomal bir süreçtir ve kültürlenme söz konusudur, çünkü model alarak öğrenme vurgulanmıştır. Halk eğitimi kapsamında değildir, çünkü yaygın eğitim ile öğrenildiğine ilişkin bir ipucu yer almamaktadır.

CEVAP: D

3. A, B ve C seçeneklerinde sözü edilen öğretmenler yaygın eğitim kapsamındaki halk eğitimi kurslarıdır. E seçeneğinde söz edilen yüksek lisans yapan öğretmen, örgün eğitimden yararlanmaktadır. Bir edebiyat öğretmenin ortaöğretimi geliştirme projesi kapsamında alternatif öğretim yöntemleri kursuna katılması hizmet içi eğitimidir. Çünkü kendi mesleği ile ilgili resmi bir kursa katılmıştır.

CEVAP: D

4. Örtük program öğrencilerin yaratıcı, araştırmacı bireyler olarak yetişmelerini öngören, okul içi ve dışı faaliyetleri kapsayan, öğrencilerin toplumsal hayata uyum sağlamlarını üzerinde duran ve okuldan okula, hatta sınıftan sınıfa farklılık gösteren yazılı olmayan program türüdür. Farkına varılmadan öğrenilenlerden oluştuğu söylenebilir. Çünkü örtük program okulun, sınıfın ve öğretmenin istedik özelliklerinin yazılı olmayan biçimindedir.

CEVAP: E

5. A seçeneğindeki öğretmen uygulaması duyuşsal alanın alma düzeyi ile ilgili olarak B seçeneği bilişsel alanın kavrama düzeyine hizmet eder. D seçeneğindeki uygulama bilişsel alanın analiz düzeyinde bir öğrenci davranışı gerektirirken E seçeneği sentez düzeyinde bir öğrenme gerektirir. Öğrencilerin öğrendiklerini kullanarak bir öykünün temel çatısını kurmalarını sağlayan öğretmen, uygulama düzeyinde bir davranış bekleyebilir. Bu uygulamada öğrencilerin öğrendiklerini yeni bir durumda kullanmaları gerektiği için uygulama düzeyinde bir davranış gerektirir.

CEVAP: C

6. Öğretmen eğitimi programlarında, öğretmen adaylarının toplumsal duyarlılık ve farkındalık; iş birliği, dayanışma, etkili iletişim ve öz değerlendirme becerilerini desteklemek amacıyla toplumsal sorumluluk bilincinin uygulamalı olarak kazandırıldığı dersin adı topluma hizmet uygulamasıdır. "Topluma Hizmet Uygulamaları" dersi her ana bilim dalında bir dönem okutulan 1 saat teorik, 2 saat uygulama olmak üzere haftada toplam 3 saat/2 kredilik zorunlu bir derstir. Bu ders ana bilim dallarının eğitim-öğretim planlarının özelliklerine göre genelde üçüncü ya da dördüncü sınıfta güz veya bahar döneminde okutulmaktadır. Bir öğretim elemanı rehberliğinde teorik ve pratik çalışmaların bir arada yer aldığı öğrencinin ön planda ve aktif görev üstlendiği; öğretim elemanının daha geri planda kalarak öğrenci çalışmalarını gözlemlediği, yönlendirdiği, yol göstericilik yaptığı bir ders çeşididir. Ders etkinlikleri fakültedeki sınıf ortamından ziyade bizzat toplumun içerisinde gerçekleştirilmektedir. Özellikle öğrencilerin ilgi duyduğu, yapmak ve öğrenmek istediği, verimli sonuçlar elde edebileceğine inanılan çalışma konularının seçilmesine ve uygulanmasına oldukça

elverişli bir derstir. Öğrencileri okulun dört duvarı arasına sokmaması sebebiyle de öğrencilerin bireysel inisiyatiflerini kullanmalarına zemin hazırlamaktadır. Bu ders kapsamında yapılacak etkinlikler ile öğretmen adaylarında toplumsal duyarlılık ve farkındalık, iş birliği, dayanışma, etkili iletişim ve öz değerlendirme becerilerini destekleme, toplumsal sorumluluk bilinci ve öz güven oluşturma hedeflediği için duyuşsal alan gelişimine daha çok hizmet eder.

CEVAP: B

7. Öğrenme - öğretme süreci hedeflere nasıl ulaşılabileceği ve içeriğin nasıl öğretileceği ile ilgili olduğundan içeriğin (konuların) sunulma biçimi öğrenme - öğretme süreci ile doğrudan ilgilidir.

CEVAP: E

8. Bir dersin içerik düzenleme aşamasında sorulabilecek birtakım sorular belirlenmiş ise sorgulama merkezli programlama yaklaşımı kullanılmıştır. Çünkü sorgulama merkezli programlamada içerik öğrenci soru ve sorunlarına göre düzenlenir.

CEVAP: D

9. Bir programın esnekliği ve sürekliliğinde öncelikli nokta farklılıkların ve ihtiyaçların dikkate alınmasıdır. Bu nedenle yeni geliştirilen bir programa esneklik ve süreklilik kazandırmada öncelikle programın bölgesel farklılık ve ihtiyaçları dikkate alınması gerekir.

CEVAP: E

10. Yaratıcı düşünme becerisinin geliştirilmesinin amaçlandığı bir programda sentez düzeyindeki kazanımlara daha çok yer verilmelidir. Çünkü yaratıcı düşünme orijinal, farklı ve özgün biçimde düşünmeyi gerektirir. Orijinal, farklı ve özgün biçimde düşünme en çok sentez düzeyindeki kazanımlarla ve bu kazanımları gerçekleştirmek üzere uygulanan etkinliklerle geliştirilebilir.

CEVAP: B

11. Platon'a dayanan felsefe idealizm ve idealizmden etkilenen eğitim felsefesi esaslıdır. Aristoteles'e dayanan felsefe realizm ve realizmden etkilenen eğitim felsefesi daimiciliklidir. Ayrıca esaslı realizmden de etkilenmiştir. Bazı kaynaklarda daimiciliğin de idealizmden etkilendiği dile getirilmiştir. Bu açıdan bakıldığında esaslılık ve daimicilik eğitim felsefelerinin birbirlerine benzediği söylenebilir.

CEVAP: C

12. "Öğrenme, hayatın parçalara bölünmesiyle değil, bütünsel içerikle en üst düzeye çıkar." anlayışını benimseyen bir program geliştirme çalışmasında disiplinlerarası yaklaşım, bütünlüştürülmüş program oluşturma, proje tabanlı öğrenme etkinlikleri ve tematik yaklaşımı temel ilke olarak benimsenmelidir. Derinlemesine yapılandırılmış bilgi, öğrenmeyi hayatın bütünsel bir içerikle en üst düzeye çıkarılması anlayışı içerisinde yer alamaz.

CEVAP: C

13. Öğretmenin hazırlanan bir ürünü sınıftaki diğer öğrencilere tanıtımını yaptırması, bir ürünün reklamını yapmak için bir afiş hazırlatması ve kendilerine özgü ürünler tasarlamalarını istemesi proje tabanlı öğrenmede yapılabilecek uygulamalardır. Öğrencilerin sınıf dışında ilgisine göre bir sosyal etkinliğe yönlendirme ise proje tabanlı öğrenme ile ilgili değildir. Çünkü sosyal etkinlikler ders dışı uygulamalarken; projeler, dersler arası ilişkileri kuran öğrenci merkezli ürünler oluşturmayı gerektirir.

CEVAP: B

14. Görselliğe önem verilmesini isteyen bir öğretmen öncelikle afiş hazırlama etkinliğine yer vermelidir. Çünkü afiş hazırlama etkinliğinde ürünler, öğrencilerin görsel yönlerini kullanmalarını gerektirir. Eğer sözel iletişim becerilerinin geliştirilmesi denilseydi tartışma, zihinsel becerilerin geliştirilmesi sorulsaydı örnek olay, zihinsel tasarım oluşturma, senaryo oluşturma olası cevaplar olabilirdi.

CEVAP: E

15. David Kolb, yaşantısız öğrenme kuramını, somut yaşantı, yansıtıcı gözlem, soyut kavramsallaştırma ve aktif yaşantı yeteneklerini içeren dört aşamalı bir döngü olarak tanımlamıştır. Burada bireyin öğrenme stilini tek bir yetenek belirlememektedir. Her bir bireyin öğrenme stili, dört öğrenme yeteneğinin bileşenidir. Yansıtıcı gözlem stili gelişmiş kişiler, olayın özünü kavrama, fikirlerin oluşmasında kendi düşünce ve duygularına güvenme, sabırlı ve tarafsız olma, dikkatli düşünerek karar verme ve olaylara değişik açılardan bakabilme konularında başarılıdır. Bu öğrenme stilinde izleyerek ve gözleyerek öğrenme baskındır. Bu nedenle yansıtıcı gözlem stili gelişmiş bireyler, anlatılanları dikkatlice düşünme ve sezgi yoluyla çok iyi anlama becerilerine sahiptir.

CEVAP: B

16. Öğretmenin öğretim sürecini etkili bir şekilde planlamasının yararları soruda sıralanmıştır. Bunlar; öğretim programını işe vuru hâle getirmek, etkili bir öğretmen – öğrenci etkileşimi sağlamak, öğretim yöntemi ile araç gereçleri arasında ilişki kurmak ve öğretim etkinliklerini etkili bir biçimde değerlendirmektir. Bu yararlar öğretimi planlı yürütmenin yararlarıdır. Diğer seçenekler de etkili bir öğretim süreci için geçerli ama yeterli değildir.

CEVAP: A

17. Yazılacak olan, tahtaya yazılmadan önce söylenmelidir. Çünkü söyleme, yazmadan daha hızlıdır; böylece öğrenme sürecinde yazının içeriği hakkında yanlış tahminlerin önüne geçilmiş ve öğrencilere zihinsel tekrar şansı verilmiş olur.

CEVAP: A

18. Öğretmenin, iletişim becerileri zayıf öğrencilerden oluşan bir sınıfta, bu becerileri geliştirmek üzere tartışma yöntemini tercih etmesi aslında olumlu bir çabadır. Fakat öğrencilerinin bu özelliğini dikkate almadan bir planlama ve uygulama yapması öğrencilerin katılımını sağlamada güçlük çekilebilmesi sınırlılığını beraberinde getirir. Bu nedenle öğretmenin dersi planlarken öğrencilerin özelliklerini göz önünde bulundurması öğrencilerin etkin katılımının düşük olmasının temel nedeni olabilir.

CEVAP: D

19. Öğrencilerin düzeylerinin, güdülerinin, önceki deneyimlerinin, öğrenme stillerinin vb. nin birbirlerinden çok farklı olduğu durumlarda bireysel gelişimi sağlamada önerilen yöntem bireysel öğretimdir. Bireyselleştirilmiş öğretimin başlıca yararları soru öncülünde verilmiştir.

CEVAP: A

20. Soruda öğrencilerden bir konuya ilişkin araştırma yaparak ve yapılan araştırmaları sorgulayıcı anlayışla karşılaştırarak bir ürün ortaya konulması istendiği için cevap proje tabanlı öğrenmedir. Bu modelde öğrenci gerçek problemlerin çözümüne yönelik, ders senaryoları içerisinde ağırlıklı olarak, düşünme, problem çözme, yaratıcılık, bilgiye erişim, bilgiyi işleme, yeniden harmanlama, sorgulama, uzlaşma gibi aktiviteler yapar ve hem bireysel çalışma hem de grup çalışması için zaman ayırır. Bu modelde öğretmen yardımcı ve yönlendirici; öğrenci özgür, özerk ve kurgulayıcıdır.

CEVAP: B

21. Ahilik teşkilatındaki usta çırak ilişkisinde ustanın uyguladıklarını çırak izler ve aynı uygulamayı yapmaya çalışır. Aslında bu uygulama eğitim kurumlarında kullanılan gösterip yaptırma yönteminin hemen hemen aynıdır.

CEVAP: B

22. Öğretmen bir durum vererek sorunsal bu durum ile ilgili çözümler üretmelerini sağlamak üzere öğrencilere yönlendirici sorular sorarak örnek olay yöntemini kullanmıştır. Öğrencilerden gönüllü olan üç kişiden bu durumu canlandırmalarını isteyerek yaratıcı drama kullanmıştır. Bu canlandırma uygulamasındaki ana karakterin yerine kendilerini koyup sırayla duygu ve düşüncelerini ifade etmelerini isteyerek konuşma halkası kullanmıştır. Daha sonra sınıf içinde öğrencilere yangın tatbikatı yaptırarak benzetim kullanmıştır. Bu uygulamanın hiçbir yerinde istasyon kullanılmamıştır.

CEVAP: C

23. Bir probleme ilişkin öğrencilerin akıllarına gelen tüm çözümleri söylemeleri ve bu fikirlerin değerlendirilmesiyle sonuca varılmak isteniyorsa beyin fırtınası kullanılmıştır. Beyin fırtınası ile ilgili soru öncülünde öğrencilerin akıllarına gelen görüşleri söylemeleri, sürece bir problemle başlanıp sonunda görüşlerin değerlendirilmiş olduğunun belirtilmesi önemli ipuçlarıdır.

CEVAP: A

24. Öğretmenin sorduğu sorulara öğrencilerin verdiği yanıtlarla ve tüm sınıfın katılımıyla gerçekleşen tartışma çeşidi büyük grup tartışmasıdır. Büyük grup tartışması sınıf mevcudunun kalabalık olmadığı durumlarda tüm sınıfta yapılan öğretim tekniğidir. Bir etkinliğin veya örnek olay uygulamasının, alan gezisinin sonunda değerlendirme amacıyla kullanılabilir.

CEVAP: D

25. Soruda verilen senaryoda öğretmen hem örnek olay yöntemini hem de "Siz olsaydınız ne yapardınız?" etkinliğini uygulamıştır. "Siz olsaydınız ne yapardınız?" sorusu ile empati yetisinin geliştirilmesi söz konusuysen, bu soruna çözüm aranırken problem çözme becerisinin kazandırılmak istenmesi olasıdır. Probleme farklı çözüm yollarının sunulması ile yaratıcı düşünme, bu çözüm yolları sunulurken daha önceki deneyimlerden yararlanılırsa yansıtıcı düşünme becerisi geliştirilecektir. Fakat bu uygulamanın hiçbir yerinde öğrencilerin birlikte ve grup dinamiği ile bir etkinlik yapmasından söz edilmediği için iş birliği becerisinden söz edilemez.

CEVAP: E

26. Öğretmen, beş farklı iş birliği öğrenme grubu oluşturmak istemektedir. Öğrencilerin heterojen olarak dağılımlarını sağlamak amacıyla öğrencileri sırayla beşe kadar saydırarak aynı sayıyı söyleyen öğrencileri aynı gruplara yerleştirip altışar kişilik gruplar oluşturmuş olması sınıf mevcudunun en fazla otuz olduğunu gösterir. Çünkü beşe kadar saydırarak aynı sayıyı söyleyen öğrencileri aynı gruba aldığından grup sayısı beştir ve gruplar altışar kişiden oluştuğu için toplam öğrenci sayısı en fazla otuz olabilir. Öğrencilerin gruplara isim bulmaları için her grubun kendi içerisinde akıllarına gelen isimleri söylemeleri ve bu alternatifleri değerlendirip kendi isimlerini belirlemeleri için kullanılan teknik ise beyin fırtınasıdır. A seçeneğindeki ritmik sayma bu uygulamadan önce gerçekleşmiştir. C, D ve E seçeneklerindeki iş birliği tekniklerdir. Henüz iş birliği uygulamasına başlanmamış sadece iş birliği gruplara farklı isimler bulmak üzere akla gelenler sıralanmış ve bir değerlendirme yapılarak her grup bir isim belirlemiştir. Bu nedenle isim bulma aşamasında kullanılan teknik beyin fırtınasıdır.

CEVAP: B

27. Soruda aynı görevin öğrencilerin öğrenme güdüsü üzerindeki olumsuz etkisinden söz edildiği için benzer yeni görevlerin verilmesi öğrencinin güdülenmesinde etkili bir uygulama olmaz. Öğrencinin görevini değiştirme, ona dönüşümlü görevler verme, daha önceki görevi genişletme ve farklı etkinliklerle görevi zenginleştirme öğrencinin öğrenme güdüsüne olumlu katkı sağlayacak olan uygulamalardır.

CEVAP: B

28. Öğretmenin, dersin başında 7. sınıf Türkçe dersinde 8. sınıf konuları ile ilgili bir tartışma etkinliği için zit panel tekniğinden yararlanması doğru değildir. Çünkü zit panel ön bilgi ve araştırma gerektiren bilgiyi kullanmayı sağlayan ve derste işlenen konularla ilgili yapılan bir tartışma tekniğidir. Bu örnekte öğretmen bu uygulamayı dersin başında yapmıştır. Eğer önce sinevizyon gösterimi yapıp daha sonra zit panel uygulaması yapsaydı doğru olabilirdi.

CEVAP: A

29. Soruda öğrencilerin yarım bırakılan bir işi tamamlamayı ve uygulamadan keyif almaya öğretildikleri teknik sorulduğundan hangisinin istasyon uygulaması olduğunun bulunması gerekir. Çünkü yarım bırakılan bir işi tamamlama ve etkinliğe katılmaktan keyif alma istasyon uygulamasında söz konusudur. A seçeneğindeki "Tahtaya bir çizgi çizilip bir grup öğrenci bir tarafa bir grup öğrenci diğer tarafa geçerek çelişkili görüşün farklı yönlerine ilişkin ikna edici konuşurlar." etkinliği görüş geliştirme yapılır. C seçeneğindeki "Bir konunun farklı boyutlarının her biri, bir grup tarafından tamamlandıktan sonra, sınıfa sunulur." etkinliği projede, komite görüşmesinde, panelde yapılır. D seçeneğindeki "Sınıfta izlenen bir film yarıda kesilir, öğrenciler geri kalanına ilişkin çıkarımlarda bulunurlar." etkinliği arkası yarın tekniğinde yapılır. E seçeneğindeki "Gerçek yaşamda karşılaşılan bir probleme ilişkin alternatif çözümlerin üretilmesi sağlanır." etkinliği örnek olay incelemede yapılır. B seçeneğindeki "Üç farklı grup çalışmalarını kendi sıralarında bırakarak yer değiştirirler ve çalışmalar birbirlerinin kaldığı yerden devam ederler." etkinliği istasyon tekniğinde yapılır.

CEVAP: B

30. Dayanışmayı ve ortak ürün oluşturma becerisini sağlama amaçlı yapılan ve gruplara boş birer kâğıt ve kalem verilerek grup elemanlarının yapacakları resmi, resmi hangi sırayla yapacaklarını ve resmin hangi bölümünü kendilerinin yapacaklarını baştan kararlaştırdıkları uygulama kör eldir. Kör el uygulamasında öğretmen başlangıçta bir resim konusu önerebilir. Uygulama sürecinde öğrenciler gözleri kapalı şekilde resmin kendilerine ait kısmını yapar ve sıradaki arkadaşlarına iletir. Sıradaki öğrenciler de gözleri kapalı şekilde kendilerine ait bölümün çizimini yaparlar. Tüm grup üyeleri çizimini tamamladıktan sonra gözler açılır.

CEVAP: C

31. Ön bilgilerle yeni kavramların bütünleştirilmesini ve öğrencilere bilgileri ilişkilendirmek için uygun yollar sağlamak isteyen bir öğretmen, kavram haritalarından yararlanmalıdır. Kavram haritaları, kavramlar arası ilişkileri gösterdiği için ön bilgilerle yeni kavramların bütünleştirilmesini ve öğrencilerin bilgileri ilişkilendirmelerini sağlar. Ayrıca kavramları soyutluktan kurtarıp somutlaştırır ve içerikte bütünlük sağlar.

CEVAP: D

32. Her öğrencinin kendi öğrenme sürecini çeşitlendirerek kendi öğrenme hızında ilerlemesine en çok olanak tanıyan öğretim yolu bilgisayar destekli öğretimdir. Bilgisayar destekli öğretimde, öğrenciler farklı yazılımlar ve programlar aracılığıyla kendi öğrenme hızına uygun olarak ilerleme olanağı bulur. Etkin katılımı sağlayan bu yaklaşımda çok çeşitli öğretim etkinlikleri düzenlemenin yanında öğrenci performansının değerlendirilmesi ve izlenmesi kolaydır. Zaman ve mekân konusunda bağımsız bir öğretim yaklaşımıdır.

CEVAP: B

33. Öğrencilerin öz yeterlik algılarının yükseltilmesinde başarı ilkesinin önemi daha fazladır. Çünkü öğrenciye başarabileceği güçlükte görevler verilir ve etkinlikler uygulanır, sonrasında da ödüllendirme ve pekiştirme uygulanırsa öğrencinin kendine güveni artacaktır. Başarıyı tadan öğrenci kendine güvenerek olumlu bir yeterlik algısına sahip olacak ve istenen davranışları tekrarlama sıklığı artacaktır.

CEVAP: C

34. Çevre kirliliği ve çevre duyarlılığı konusunu işleyen fen ve teknoloji öğretmeni, öğrencilerinden nükleer santrallerin çevre üzerindeki olumsuz etkilerine dair araştırma yapmalarını isteyerek onların bilgileri araştırarak öğrenmesine olanak tanımıştır. Derse bu hazırlıkları yaparak gelen öğrencilerine Çernobil kazasının toplumsal etkilerine dair grup tartışması yaptırdıktan sonra derisi tamamlamış olan bir öğretmen, araştırma yapılan konuyla ilgili tartışma yaptırdığı için konular ve etkinlikler arasındaki ilişkilerle anlamlı öğrenmeyi kullanmış, konuların sınıfta tartışılmasını sağlayarak iletişim becerilerini geliştirmeye çalışmıştır. Bu uygulamanın tamamı dikkate alındığında söz konusu öğretmen, aktif öğrenme uygulamalarına yer vererek öğrencilere öğrenme sorumluluğu vermiştir. Aktif öğrenmeyi, anlamlı öğrenmeyi ve araştırma yoluyla öğretimi kullanan bir öğretmenin ezbere dayalı öğrenmeyi kullandığı söylenemez. Zaten öğrenilenlerin aynen aktarılması ile ilgili de bir etkinliğe yer verilmemiştir.

CEVAP: E

35. Soruda verilen etkinlikte öğretmen paylaşarak okuma uygulaması yaptırmaktadır. Paylaşarak okuma, yüksek sesle okuma yapan bir öğrencinin kaldığı yerden başka bir öğrencinin okumaya devam ettiği okuma şeklidir. Böylece metin öğrenciler tarafından paylaşılarak okunur. Bu uygulama ile tüm sınıf metni takip etme ve birlikte okuma şansı bulur.

CEVAP: C

36. Derste sorulan soruya yanıt veremeyen öğrencinin utanç yerine içsel başarı duygusunu yaşamasını isteyen bir öğretmen bazı ipuçlarıyla öğrencinin soruyu yanıtlayabilmesini sağlayabilir. Çünkü öğrenci soruyu yanıtlayabilirse utanç yerine başarı duygusunu yaşayacaktır.

CEVAP: A

37. Soruda sözü edilen uygulamada öğrencilerden bir grup oluşturup onların kendi aralarında sürekli İngilizce konuşmalarını sağlayarak öğrenilenleri ve deneyimleri kullanmaları söz konusu olduğundan yansıtıcı düşünme ve uygulama becerileri gelişirken, kişiler arası etkileşim sağlanacağından sosyalleşme becerisinin gelişmesine katkı sağlanacaktır. Birbirleriyle sürekli İngilizce konuşan kişilerin telaffuz becerisi de gelişir. Fakat bu uygulamada öğrenciden yeni, farklı ve özgün ürünler beklenmediğinden yaratıcı düşünme becerisi en az düzeyde gelişen beceri olacaktır.

CEVAP: B

38. Öğretmen öğrencilerinin Cem Sultan'ın ve II. Beyazıt'ın duygu ve düşüncelerini anlamalarını için kendilerini onların yerine koyup birbirlerine mektup yazmalarını istediğinden empati yetisini geliştirmek istemektedir. Empati becerisi için sorudaki en önemli ipucu "her iki tarafın yerine kendilerini koyarak" ifadesidir.

CEVAP: D

39. Yordama yapma uygulaması öğrencinin tahminler yapabilmesi ile gerçekleşir. Öğrencilerin ders konularının işlenmemiş kısmı ile ilgili tahminlerde bulunmalarına ve bu tahminlerini gerekçelendirerek açıklamalarına dayalı uygulamalardır. Örneğin, öğrenciler bir okuma parçasının, bir hikâyenin ya da tarihî bir olayın sonuçlarını tahmin edebilir.

CEVAP: B

40. A, B, C ve D seçeneklerindeki etkinliklerde öğrenciler işiterek ve görerek öğrenme olanağına sahipken E seçeneğinde öğrenciler söyleyerek ve etkin katılarak öğrenme olanağı bulabilirler. Öğrencilerin etkin yani öğrenme sürecine birçok duyu organı ile dâhil olduğu öğretim etkinliklerinde daha kalıcı öğrenmelerin gerçekleşmesi olasıdır.

CEVAP: E

41. Leyla çevresindeki olayları sakince gözlemleyen, olaylar karşısında insanların hangi tepkileri verdiğini, onların duygu ve düşüncelerini ayırt ederek analiz eden bir öğrenci olduğundan içsel zekâ boyutunun diğer zekâ boyutlarına göre daha fazla gelişmiş olduğu söylenebilir. Çünkü başarılarının duygu ve düşüncelerini, davranışlarını analiz etme içsel zekâ boyutu ile ilgilidir. Ayla okuduklarını çok iyi özetleyip yazan ve anlatan, anlatılanları da sıkılmadan dikkatlice dinleyebilen bir öğrenci olduğundan sözel zekâ boyutunun diğer zekâ boyutlarından daha fazla gelişmiş olduğu söylenebilir. Çünkü okuma, yazma, anlatma, anlatılanı dinleme özellikleri sözel zekâ boyutu ile ilgilidir.

CEVAP: D

42. Öğretmenin iş birliği öğrenme grupları oluştururken farklı özelliklerinden dolayı Leyla ve Ayla'yı hep aynı gruplara yerleştirmesinin temel nedeni heterojen gruplar oluşturmaktır. İş birliği öğrenme gruplarında gruplar heterojen olduğundan farklı özelliklere sahip öğrenciler aynı gruplarda yer alır. Böylelikle grup başarısı ve olumlu bağlılık becerisinin geliştirilmesi sağlanır.

CEVAP: A

43. Aritmetik ortalama grubun aldığı puanlarla şekillenen, grubun puanlarından etkilenen bir merkezî eğilim ölçüsüdür. Bu sebeple aritmetik ortalama kadar ya da aritmetik ortalamanın üstünde puan alanların dersten geçmesi bağıl ölçüte örnektir. Sola çarpık dağılımlarda grubun genel olarak başarılı olduğu kabul edilir. Puanların dağılımının sola çarpık olduğu bir durumda öğrencilerin yarıdan fazlası aritmetik ortalamanın üstünde puan alır. Burdan yola çıkarak verilen örnekte öğrencilerin yarıdan fazlasının dersten başarılı olduğu söylenebilir.

CEVAP: B

44. Dinamometre, bir yay sisteminin ucuna ağırlığı ölçülmek istenilen cismin takılması ve yayın uzama miktarına göre cismin ağırlığının belirlenmesine yarayan bir alettir. Görüldüğü gibi dinamometrede cismin ağırlığı, yayın uzama miktarı, yani başka bir özellik gözlemlenerek ölçülmektedir. Bu sebeple yapılan ölçmenin türü dolaylı ölçmedir. Ağırlık ölçmek için kullanılan ölçek, gerçek sifıra sahip olduğu ve oranlama işlemleri bu ölçek düzeyinde yapılabildiği için eşit oranlı ölçeklere örnektir.

CEVAP: E

45. Pozitif korelasyon, değişkenlerden birinin değeri arttıkça diğer değişkenin de değerinin arttığı ilişki çeşididir. Bu tanıma uyan iki değişken örneği ise ilgi ve başarıdır. İlgi arttıkça, başarının da artacağı söylenebilir.

CEVAP: C

46. Bir araştırmada yapılan müdahaleden etkilenen ve araştırmacının sonucunu oluşturan değişkenlere bağımlı değişken denir. Verilen araştırma örneğinde, öğrencilere uygulanacak rehberlik türünün akademik başarıya olan etkisi incelenmektedir. Araştırmacının bağımlı değişkeni akademik başarıdır.

CEVAP: B

47. Verilen durumda ilk önce öğrencinin gözlenen puanının bulunması gerekir. Öğrencinin z puanı verildiği için z puanı formülünden öğrencinin sınavdan aldığı ham puanı yani gözlenen puanı hesaplanabilir.

$$z = \frac{x - \bar{x}}{S}$$

x → Öğrencinin puanı
\bar{x} → Aritmetik ortalama
S → Standart sapma

$$-1 = \frac{x - 62}{4}$$

$$x = 58 \text{ bulunur.}$$

Öğrencinin gerçek puanına karışmış olabilecek hatanın miktarı da standart hata formülü ile hesaplanır.

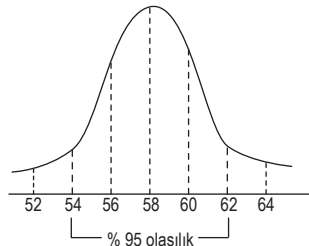
$$SH = s \cdot \sqrt{1 - r_x^2}$$

SH = Standart hata
S = Standart sapma
r_x = Güvenirlilik katsayısı

$$SH = 4 \cdot \sqrt{1 - 0,75^2}$$

$$SH = 2$$

Öğrencinin % 5 hata payı ile yani % 95 olasılıkla gerçek puan aralığı sorulduğu için standart hata miktarı öğrencinin gözlenen puanına iki defa eklenip çıkarılır.

Öğrencinin gerçek puan aralığı % 95 olasılıkla 54 – 62'dir.

CEVAP: A

48. Eşit aralıklı ölçekler gerçek sifıra sahip olmadıkları, tanımlanmış sifıra sahip oldukları için toplama - çıkarma işlemlerinin yapılabildiği ancak çarpma - bölme yani oranlama işlemlerinin yapılamadığı ölçeklerdir. Eşit oranlı ölçeklerde ise gerçek sıfır bulunur. Bu yüzden dört işlem de bu ölçek düzeyinde yapılabilir. Bu durumdan yola çıkarak verilen sorulardan "En büyük ölçüm, en küçük ölçümün kaç katıdır?" sorusu oranlama gerektirdiği için eşit aralıklı ölçek düzeyinde cevaplanamazken, eşit oranlı ölçek düzeyinde cevaplanabilir.

CEVAP: D

49. Portfolyolar, öğrenci çalışmalarının belirli amaçlar doğrultusunda sistematik olarak toplandığı dosyalardır. Portfolyo sürecinde öğretmen, öğrencinin ve velinin sahip olduğu roller bulunmaktadır. Öğretmenin rolleri arasında öğrencinin hedef belirlemesine yardımcı olmak, öğrenci gelişimiyle ilgili öğrenci ve veliye bilgi vermek, öğrencinin süreçte karşılaşabileceği sorunlar için önlem almak ve portfolyoların amacı, katkıları konusunda öğrencilere bilgi vermek bulunmaktadır. Ancak portfolyoya dayalı durum belirlemede her öğrenci bireysel olarak değerlendirildiği için öğrencileri başarılarına göre sıraya koyma gibi bir çaba içine girilmez.

CEVAP: E

50. Yapılan sınavda hazırlanan maddeler öğrenciler tarafından, ölçülmek istenilen davranışın öğrencilerde bulunma düzeyiyle değil, maddeleri başka bir yoldan çözümleri yoluyla cevaplanmıştır. Ölçülmek istenilen davranış ölçülemediği için testin amaç hizmet etmediği, dolayısıyla bu testten elde edilecek puanların geçerliğinin düşük olduğu söylenebilir.

CEVAP: E

51. Bir testten elde edilen puanların güvenilirliğini düşüren birçok faktör bulunmaktadır. Seçeneklerde verilen, grubun heterojen özellik göstermemesi yani homojen olması, testteki madde sayısının az olması, maddelerin öğrenciler tarafından anlaşıl-maması ve test için yeterli sürenin veril-memesi bu faktörler arasındadır. Ancak maddelerin homojen özellik göstermesi yani benzer davranışları ölçmesi güvenilir-liği düşürücü bir faktör olarak gösterilemez. Hatta böyle maddelerden oluşan testlerin iç tutarlılık anlamındaki güvenilirlikleri yük-sektir.

CEVAP: D

52. Puanlama işlemine puanlayıcının öznel kanılarının karışmadığı testler objektif testlerdir. Geçerli ve güvenilirliği önceden test edilmiş, kendi el kitabı olan testlere standart test denir. Uygulayıcı tarafından aynı anda yalnızca bir kişiye uygulanan testler bireysel testlerdir ve öğrencilerin kişilik, ilgi ve tutum gibi özelliklerini ölçen testler tipik performans testleridir. Öncüllerde öğrencilerin başarısını ölçmede süre sınırlaması olmadan uygulanan ve giderek zorlaşan sorulardan meydana gelen güç testlerinden bahsedilmemiştir.

CEVAP: B

53. Güvenirliliğe katkısı en fazla olan maddeler orta zorlukta ve ayırt ediciliği yüksek olan maddelerdir. Bu tanıma en çok uyan madde ise beşinci maddedir.

CEVAP: C

54. Verilen maddeler kullanılarak hazırlanan testten madde çıkartılacağı zaman, öncelikle negatif ayırt ediciliğe sahip maddelerin tercih edilmesi gerekir. Bakıldığında altıncı maddenin ayırt ediciliğinin negatif olduğu görülmektedir. Bu sebeple ilk çıkartılacak madde altıncı maddedir.

CEVAP: D

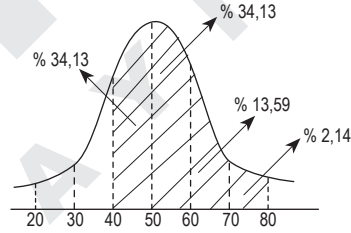
55. Madde güçlük indeksi 1,00'a yaklaştıkça madde kolaylaşır. Madde ayırt edicilik gücü indeksi ise 1,00'a yaklaştıkça ayırt edicilik artar. Hem kolay hem ayırt edici tanımına uyan madde verilen bilgiler doğrultusunda birinci maddedir. ($P_j = 0,95, r_{jx} = 0,48$)

CEVAP: A

56. Çoktan seçmeli testlerde her madde kökü yalnızca bir davranışı yoklamalıdır. Maddeler tüm cevaplayıcılar için anlaşılır olmalıdır. Her madde testteki diğer maddelerden bağımsız cevaplanabilmelidir ve yanlışlığı tüm öğrenciler tarafından bilinen çeldiriciler kullanılmamalıdır. Ancak bir test maddesinin kaliteli olması için seçenek sayısının sınıf düzeyinin üstünde belirlenmesi doğru bir uygulama değildir.

CEVAP: B

57. T puanları öğrencilerin grup içerisindeki yerlerinin görülmesini sağlayan standart puanlardır. T puan dağılımında aritmetik ortalama 50, standart sapma ise 10 kabul edilir. T puan dağılımında;

40 T puanına sahip bir öğrenci grubun yaklaşık % 84'ünden daha başarılı olmuştur.

CEVAP: D

58. Öğrencilerin yarısının yapıp diğer yarısının yapmadığı maddeler orta zorluktaki maddelerdir. ($P_j = 0,50$). Verilen maddeler içerisinde P_j 'si 0,50 olan maddeler ise

$$\left(P_j = \frac{\text{Doğru cevaplayan sayısı}}{\text{Toplam kişi sayısı}} \right) 2. \text{ ve } 9.$$

maddelerdir.

CEVAP: C

59. Puanların ranjını hesaplamak için her öğrencinin yatay sütündeki doğru (1) cevaplarını sayarak puanlarının hesaplanması gerekir.

Öğrenciler	Puanlar
A	7
B	4
C	6
D	7
E	1
F	5
G	6
H	2
I	6
J	9

Ranj değeri, bir puan dağılımında alınmış olan en büyük puanla en küçük puan arasındaki farktır. Puanlara bakıldığında en yüksek puanın 9, en düşük puanın ise 1 olduğu görülmektedir. Burdan yola çıkarak ranj $9 - 1 = 8$ şeklinde hesaplanır.

CEVAP: C

60. Mod, bir puan dağılımında en fazla alınan, en çok tekrar eden puandır. Bir önceki soruda hesaplanan puanlara bakıldığında en fazla tekrar eden puanın 6 olduğu görülmektedir. Bu sebeple dağılımın modu 6'dır.

CEVAP: B

61. Piaget'nin bilişsel gelişim kuramına göre işlem öncesi dönemdeki bireyler olayların ya da nesnelerin diğer bütün boyutlarını göz ardı ederek sadece tek bir boyutuna odaklanırlar. Soruda Ela, daha önce okuduğu sayfayı babası tekrar açtığında aynı sayfayı okuduğunu fark etmeden okumaya devam etseydi sadece açılan sayfaya odaklanmış olacaktı. Ancak Ela, açılan sayfayı daha önce okuduğunu fark ettiği için onun odaktan uzaklaşma özelliğini kazandığı söylenebilir.

CEVAP: D

62. Benmerkezci düşünme, işlem öncesi dönemdeki çocukların başkalarının bakış açılarını fark edememesi olarak tanımlanabilir. Bu dönemdeki çocuk için dünyanın merkezi kendisi olduğundan çocuk, olayları kendi ekseninde değerlendirir. Soruda Pınar, Aylin'in hastalanıp okula gelememesinin kendisinin bir gün önce ona silgisini vermemesi ve sonuçta Aylin'in ona küsmesi nedeniyle olduğunu düşünmüş yani olayı kendi ekseninde değerlendirmiştir. Dolayısıyla bu durum benmerkezci düşünmeyle açıklanabilir.

CEVAP: C

63. Piaget'nin zihinsel gelişim kuramına göre bireyin dağıncığına yeni malzemeler katma işleminde kullandığı temel öğelere bilişsel yapı denir. Gökçen'in dizi hakkında dolayısıyla Osman hakkında bir bilgiye sahip olmadığı göz önüne alındığında Gökçen'in zihninde kızları dinledikten sonra Osman için "yetişkin, yakışıklı" gibi imgeler oluşması onun bilişsel yapı oluşturduğunu gösterir yani A seçeneği doğrudur. Yine Piaget'ye göre Osman'la ilgili olarak gazetede okuduğu haber ile kendi kafasındaki imgenin çelişmesi ve merak edip araştırması dengesizlik yaşadığının bir göstergesidir. Bu durumda B seçeneği de doğru bir yargıdır. Özümleme bir olgunun var olan şemalar içine yerleştirilmesi ve daha sonra kullanılması olduğundan Gökçen'in zihninde oluşturduğu "Yetişkin Osman" şeması nedeniyle "Çocuk Osman'a" şaşırması özümleme yapmadığını gösterir. E seçeneğinde, Gökçen'in Osman'ın çocuk olduğunu öğrendikten sonra kızlar dizi hakkında konuşurken onları daha rahat anlaması adaptasyon sürecini göstermektedir. Ancak örgütlemeye zihindeki bilgi parçalarının birbiriyle ilişkilendirilmesini ifade eder. Gökçen ise düşünceleri ile ortama ayak uydurmaktadır. Bu nedenle D seçeneği yanlış bir yargıdır.

CEVAP: D

64. Özelden özele akıl yürütme çocukların olayları sadece geçirdikleri yaşantılara bağlı olarak tek yönlü düşünmeleri olarak açıklanır. İşlem öncesi dönemdeki çocuklar, sistematik olarak tümevarım ve tümdengelim biçiminde düşünemezler. Genele dokunmadan bir özelden diğerine akıl yürütürler. Yani daha ziyade iki özel durum arasında bağlantı kurarak akıl yürütürler. Soruda Emre, annesinin okula gitmediği için soruları yapamayacağını düşünmektedir. Yani kendi yaşantısına göre tek yönlü düşünmekte, annesinin daha önce okula giderek o konuları öğrenmiş olabileceğini kestirememektedir.

CEVAP: A

65. Yaşamda bazı nedenlerden dolayı kadınların erkeklerin yaygın davranışlarını, erkeklerin de kadınların yaygın davranışlarını sergiledikleri görülmektedir. Buna androjeni ya da androjen kişilik özelliği denilmektedir. Bir erkeğin bir filmde uygulanarak gözyaşı dökmesi kadınsı androjen kişiliğe, bir kadının ise kamyon şoförlüğü yapması erkeksi androjen kişiliğe örnektir. Androjen kişilik ergenlik döneminde başarılması gereken bir gelişimsel özelliktir. Bu soruda da bir erkeğin çocuğuna bakması kadınsı androjen kişiliğe örnektir. Çünkü toplumumuzda bebek bakmak kadınlara özgü bir davranış olarak algılanmaktadır.

CEVAP: C

66. "Akıl akıldan üstündür." atasözü bir kişinin düşünemediğini başka birinin düşünebileceği, her bireyin düşünme tarzının farklı olabileceğini ifade eder. Dolayısıyla bu atasözü "Gelişimde bireysel farklılıklar vardır." ilkesiyle açıklanabilir.

CEVAP: C

67. Çocukların kendi kendilerine gerçekleştirdikleri konuşmalar monolog kavramıyla açıklanır. Dolayısıyla otizm tanısı konmuş çocukların çevrelerindeki diğer çocuklara ilgi göstermeyip kendini tekrarlayan konuşmalar sergilemeleri bu kavramla açıklanabilir.

CEVAP: C

68. Hakan, silahla ateş etmenin yasak olduğunu belirttiği için onun kanun ve düzen evresinde olduğunu söyleyebilir. Bu evrede kanunlar her şeyin üstündedir ve kanunlara mutlak itaat gerekir.

Hasan ise silahla ateş etmenin yasak olduğunu bilmesine rağmen onu cezalandıracak otoritenin ortamda olmaması nedeniyle yasak davranışı sergilemektedir. Bu durum itaat ve ceza evresinin özelliğiyle açıklanabilir.

Ali, karşı komşularının geçen yıl düğünlerinde havaya ateş etmelerine nispet olarak değerlendirdiği için "Onlar yapar da biz yapamaz mıyız?" anlayışıyla hareket etmektedir. Bu durum araçsal ilişkiler aşamasıyla açıklanabilir. Bu dönemde karşılıklık anlayışı, söz konusudur. O yaparsa ben de yaparım, kuralı geçerlidir.

Erdal, ise sadece insanların sağlığıyla ilgilenmekte, insan yaşamını her şeyin üzerinde görmektedir. Bu durumda evrensel ilkeler evresinin eğilimlerini yansıtır. Yani doğru cevap A seçeneğidir.

CEVAP: A

69. Kalıtım, yaşamsal ve ruhsal bazı özelliklerin döllenme sırasında bir kuşaktan diğerine aktarılması olarak tanımlanır. Zencilerin daha büyük akciğerlere sahip olmaları nedeniyle spor müsabakalarında daha başarılı olmaları da kalıtsal özelliklerle ilgili bir durumdur.

CEVAP: B

70. Belli gelişimsel özelliklerin incelenmesi sürecinde aynı bireylerin farklı yaşlarda izlenmesi esasına dayanan yöntem boylamsal yöntemdir. Söz konusu araştırmada da bir yaşındaki on çocuğun beş yıl süreyle belli aralıklarla incelendiği belirtildiğinden bu araştırmada boylamsal yöntem kullanıldığı söylenebilir.

CEVAP: C

71. Freud'un yapısal kuramına göre bireyin gerçek hayatta gerçekleştiremediği isteklerinin hayal dünyasında gerçek olduğunu düşünmesine düşlem veya fantezi (hayal kurma) savunma mekanizması denir. Söz konusu durumda da Ziverbey'in bu mekanizmayı kullandığı söylenebilir.

CEVAP: A

72. Ergenlerin, ailelerinin ve çevrelerinin yaşıntılarına tamamen zıt yönde olan yaşam tarzlarını benimsemeleri ters kimlik statüsüyle açıklanmaktadır. Soruda İngiliz kızı Sandy, ailesinin muhafazakâr Hristiyan yapısına tamamiyle ters bir tercihte bulunmuş, Müslüman olmuştur.

CEVAP: A

73. Sönme, uyarıcının ortamdaki çekilmesiyle davranışın ortadan kalma durumudur. Soruda sıcak su Ali'nin canını yakarak onu korkutup ağlatan bir uyarıcıdır. Ancak sıcak suyun sonraki süreçte ortadan kalkmasıyla ve Ali'nin hiç canının yanmamasıyla birlikte artık ağlama davranışı ortadan kalkmış yani sönüştür.

CEVAP: D

74. Bir davranışın süreklilik kazanmasında etkili olan faktör pekiştirme dir. Köpeğin, sahibinin terliklerini getirmeme davranışının sönmesinin nedeni köpeğin davranışlarının pekiştirilmemesi yani köpeğe bu davranışından hemen sonra yiyecek verilmemesidir. Sönen bir davranışın belli bir süre sonra tekrar sergilenmesi ise kendiliğinden geri gelme kavramıyla açıklanabilir. Köpek terlik getirme davranışını bırakmış olmasına rağmen bir süre sonra saatin sesini duyduğunda yeniden terlikleri getirmeye başlaması bu kavrama örnek oluşturur.

CEVAP: A

75. Edimsel koşullanma davranış sonuç ilişkisi yani davranışın sonuca göre şekillenmesi söz konusudur. Yapılan bir davranışın sonuçları itibarıyla (ceza ya da ödül) öğrenme gerçekleşmektedir. Soruda esnaflar senet yapmakta ama sonuçta senetlerinin karşılığını alamadıkları için bu durum onlar açısından ceza niteliği taşımaktadır. Bu nedenle post makinesine yönelen esnaflar post makinesi ile alacaklarını garantiye aldıklarından onlar için ödül niteliği taşımaktadır. Yani bu yolla zarar etmeyeceklerini öğrenmişlerdir. Dolayısıyla bu durum edimsel koşullanma yoluyla öğrenmeye örnektir.

CEVAP: B

76. Üst düzey koşullanma, birbiriyle ilişkili birden fazla koşullu uyarıcının aynı tepkiyi ortaya çıkarma durumudur. Soruda Nuri, görevlendirildiği kasabadan nefret etmektedir. O kasabaya gittiğinde Nuri, şirketin temsilciliğinde çalışan diğer insanları o kasaba ile ilişkilendiği için diğer çalışanlar Nuri'de aynı tepkiyi ortaya çıkarmıştır.

CEVAP: D

77. Koşullu uyarıcı, öğrenme ürünü olan uyarıcıdır. Şirketin kasabadaki diğer çalışanları Nuri için koşullu uyarıcıdır.

CEVAP: D

78. Olumsuz pekiştirme, ortamdaki istenilmeyen uyarıcının çekilmesiyle istenilen davranışın yapılabilmesi ya da tekrarlanma olasılığının artması durumudur. Soruda Murat, odasından çıkmayarak ya da odasına gitmeyerek kendisini rahatsız eden ya da istenilmeyen uyarıcı olan amcası ile karşılaşmaktan kurtulduğu için rahat etmektedir. Dolayısıyla bu durum olumsuz pekiştirme kavramıyla açıklanabilir.

CEVAP: E

79. Yapılan bir davranışın belli bir süre tekrarlanmasına bağlı olarak sürekli yapılar hâle gelmesi alışkanlık kazanma kavramıyla açıklanır. Soruda bir ay boyunca takım elbise giyen bazı işçilerin takım elbise giyme alışkanlığı kazandıkları ve eğitim bittikten sonrada bunu devam ettirdikleri görülmektedir.

CEVAP: A

80. Davranışta kontrast bir davranışın farklı durumlarda sergilenmesine karşın bu durumlardan birinde pekiştirilip diğerinde pekiştirilmemesi üzerine söz konusu davranışın pekiştirilmediği durumda azalmasına karşın pekiştirildiği durumda eskisinden daha şiddetli şekilde sürdürülmesidir. Söz konusu durumda da Emre bakkıcısı tarafından pekiştirilmediği hâlde annesince pekiştirildiğinden bakkıcısından şeker istemeyi bırakmış ancak annesinden şeker isterken daha ısrarcı olmaya başlamıştır. Dolayısıyla bu durum davranışta kontrast kavramıyla açıklanabilir.

CEVAP: B

81. Bir organizmanın belli bir tepkiyi tek bir durum veya nesneye yani uyarıcıya karşı sergileyip başka nesne veya durumlara karşı sergilememe sürecine ayırt etme denirken ayırt etme sürecinde davranışı ortaya çıkarma gücüne sahip olan uyarıcıya ayırt edici uyarıcı denir. A seçeneğindeki ifade de düğün, Bülent Bey'in kravat takması açısından ayırt edici uyarıcı niteliğindedir.

CEVAP: A

82. Premack ilkesinde davranışın başka bir davranışla pekiştirilmesi söz konusudur ve bu davranışlar önceliği olandan sonralığı olana göre hiyerarşik bir sıra izlerler. İkinci davranış birinci davranışın pekiştireci niteliğindedir ve birey pekiştirece ulaşmak için öncelikli davranışı sergilemek zorundadır. Soruda izci çocukların öncelikli yapmaları gereken davranışlar, malzemeleri indirmek, çadırları kurmak ve odun toplamaktır. Bu davranışların pekiştireci etrafı gezme ve hiyerarşiye göre öncelikli davranışlar sergilenmeden diğer davranışlara geçilemez. Dolayısıyla izci lideri gereken işleri yaptırmak için Premack ilkesini kullanmıştır.

CEVAP: E

83. Tepki genellemesi, bireyin aynı uyarıcıya birden fazla tepki göstermesidir. Soruda Mustafa aynı uyarıcı (jüri) karşısında şarkı söylemek, taklit yapmak ve dans etmek gibi birden fazla tepki göstermiştir.

CEVAP: D

84. Önceden öğrenilen bilgilerin, sonradan öğrenilen bilginin geri getirilmesini ya da hatırlanmasını zorlaştırması durumuna ileriye ket vurma denir. Soruda Ergün, önce bir apartmanın dördüncü katında otururken ve o kata çıkmak için asansörün dördüncü kat düğmesine basarken, daha sonra başka bir apartmanın beşinci katına taşınmış ama yeni evine çıkmak için asansörün beşinci kat düğmesine basması gerekirken daha önceki öğrenmesine bağlı olarak yine dördüncü kat düğmesine basmıştır. Bu durumda önceki öğrenmesi sonraki öğrenmesini hatırlamasını engellemiştir. Dolayısıyla bu durum ileriye ket vurma kavramıyla açıklanabilir.

CEVAP: C

85. Tesadüfen peş peşe gelen iki durum arasında bir neden - sonuç ilişkisi kurup bu doğrultuda davranmaya batıl davranış denir. Söz konusu durumda da Hasan iki kez minibüse bindikten sonra olumsuz yaşantılar geçirdiğinden minibüse binmiş olmasıyla bu yaşantılar arasında bir neden - sonuç ilişkisi kurmuş ve minibüse binmekten kaçınmaya başlamıştır. Bu durum bir batıl davranış örneğidir.

CEVAP: B

86. Öğrenilmiş çaresizlik, bir davranışın defalarca yapılmaya çalışılması ama buna rağmen istenilen sonucun alınamamasından sonra bu davranışın başarılamayacağı düşüncesiyle bir daha tekrarlanmaması durumudur. Soruda birçok defa denemesine karşın pastayı istediği lezzette yapmayı başaramayan Arzu, pastayı istediği lezzette yapamayacağı düşüncesiyle bir daha pişirmeyi denememiştir.

CEVAP: C

87. Bir tepkinin oluşmasına neden olan uyarıcıların niteliği değiştirilerek bu tepkiye zit bir tepkinin oluşturulması sürecine karşı koşullanma denir.

CEVAP: D

88. Nötr ve genelleştirme özelliği olmayan iki uyarıcının bir süre birlikte sunulmasının ardından, bu uyarıcılardan biri koşulsuz bir uyarıcıyla eşleştirilerek koşullanma sağlandığında diğer nötr uyarıcının da organizmada koşullu tepkiyi yaratmasına ön şartlanma denir. Verilen örnekte de, helikopterin düşmesinden ve Faruk'un ölmesinden sonra Burcu'nun, koşullanma anında ortamda bulunmayan ancak daha önce sürekli helikopterle birlikte gördüğü uçaklara ve pilot arkadaşlarına karşı nefret tepkisi göstermesi ön şartlanma kavramıyla açıklanabilir.

CEVAP: B

89. Klasik koşullanma yoluyla kazanılan davranışların ortadan kaldırılmasında kullanılacak yöntemler sistematik duyarısızlaştırma, maruz bırakma, karşıt koşullama ve davranışın sönmelerini beklemidir. Burcu'nun korku ve nefreti de klasik koşullanma süreciyle kazanıldığından bu tepkiler I, III ve IV numaralı yöntemler kullanılarak ortadan kaldırılabilir. Biçimlendirme ise organizmaya kazandırılmak istenen davranışı alt basamaklara bölerek organizmayı en basit davranışından itibaren başarıyla yaptığı her davranış için aşama aşama pekiştirerek hedeflenen davranışı kazandırma işidir. Dolayısıyla bu yöntem korku ve nefret tepkilerinin ortadan kaldırılmasında kullanılmaz.

CEVAP: D

90. İstenmedik bir durumla karşılaşmamak için önlem almaya kaçınma denir. Soruda Bülent icra kağıdıyla karşılaşmamak ve resmi işlemlerin başlamasını engellemek amacıyla bilinmeyen bir adrese taşınmıştır. Yani uyarıcıyla karşılaşmadan olumsuz durumdan uzaklaşmıştır.

CEVAP: A

91. Bir problemin çeşitli alternatifler denenerek çözülmesine deneme - yanılma yoluyla öğrenme denir. Birçok bebek maması içinden, bebeğin hangisini seveceğini belirlemenin en iyi yolu da deneme - yanılma'dır.

CEVAP: C

92. Thorndike yaptığı deneylerde pekiştirmenin etkisinin doğru davranışın yanında yer alan diğer davranışlara, hatta yanlış davranışlara bile yayıldığını gözlemlemiştir. Buna göre soruda annenin hedeflediği davranış çocuğunu evde tutmaktır ancak etkinin yayılması sonucu hedeflenen davranış olan evde kalma davranışının yanında bilgisayar bağımlısı olmak gibi hedeflenmeyen bir davranışta pekişmiştir. Bu durum etkinin yayılması kavramıyla açıklanabilir.

CEVAP: B

93. Sosyal öğrenme kuramına göre bir modelin olumsuz davranışlarının cezalandırılması, o modeli gözleyenlerin de benzer davranışlarda bulunmalarını engellemektedir. Soruda Banu'nun hastaneye yatması Büşra için dolaylı ceza olmuş ve Büşra bunun üzerine normal bir şekilde yemek yemeye başlamıştır.

CEVAP: D

94. Bir uyarıcının çevresindeki diğer uyarıcılardan bağımsız olarak algılanmasına algısal ayırt edilebilirlik denir. Bu durum öğrenme üzerinde önemli etkiye sahiptir. Söz konusu araştırmanın sonuçları da altı çizili, italik, kalın veya renkli yazılan kavramların daha kolay öğrenildiğini göstermektedir. Dolayısıyla bu durum algısal ayırt edilebilirlikle açıklanabilir.

CEVAP: E

95. Sorunun E seçeneğinde edimsel koşullanmanın öğrenme süreci ifade edilmektedir. Diğer seçenekler bilişsel öğrenme süreciyle ilişkili iken E seçeneği bilişsel öğrenme kuramının görüşleriyle bağdaşmaz.

CEVAP: E

96. Organizmanın istediği bir uyarıcıdan mahrum bırakılmasına II tip ceza denir. Annesi de Emre'ye çok sevdiği hâlde çikolata tozu katmadan süt vermesi bu kavrama örnek oluşturur.

CEVAP: D

97. Sosyal öğrenme kuramına göre bir davranışın taklit edilip edilmemesinde en önemli unsurlardan biri de modelin davranışının sonuçlarıdır. Modelin davranışının olumlu sonuçlanması o davranışın taklit edilme olasılığını artırırken, olumsuz sonuçlanması o davranışı taklit edilme olasılığını azaltır. Söz konusu durumda da Selçuk'un Cengiz'in dayak yemesine yol açan davranışını taklit etmemesi de bu süreçle ilgilidir. Dolayısıyla doğru cevap D seçeneğidir.

CEVAP: D

98. Ortamda uyarıcının bulunmasına rağmen davranışın görülmeye devam etmesi alışma kavramıyla açıklanabilir. Soruda çocuğun sevdiği tatlının alınmasına rağmen İnternette zaman geçirme davranışının bir hafta sonra yine artmaya başlaması alışma ile açıklanabilir. Bu durumun oluşmaması için çocuğa verilen pekiştirici zamanla bıkmaya yol açabileceği için başka sevilen bir pekiştirici değiştirilmelidir.

CEVAP: A

99. Organizmanın sabit sayıda davranışın ardından pekiştirici alması esasına dayanan pekiştirme tarifesi sabit oranlı tarifedir. Söz konusu durumda da işçiler on ton tuğla yüklediklerinde beş lira pekiştirici almaktadırlar. Dolayısıyla bu durum sabit oranlı pekiştirmeye örnektir.

CEVAP: C

100. Önceden öğrenilen bir davranışın daha sonra öğrenilecek bir davranışın öğrenilmesini kolaylaştırmasına olumlu aktarma denir. Aslı'nın önceden birkaç çeşit çorba yapmayı bilmesi başka yemekleri daha hızlı öğrenmesine neden olmuştur. Dolayısıyla A seçeneğinde olumlu aktarma örneği yer almaktadır.

CEVAP: A

101. Bireyin karşılaştığı bir problemi birden bire çözmesi süreci kavrayarak öğrenme olarak adlandırılır. Söz konusu durumda da İsmet yaşadığı problemi birdenbire çözdüğünden bu durum kavrama yoluyla öğrenmeyle açıklanabilir.

CEVAP: A

102. Organizmanın herhangi bir çaba harcamadan ve farkına varmadan gerçekleştirdiği öğrenmeler gizil öğrenme olarak adlandırılır. Söz konusu durumda da Murat banka şubesinin yerini öğrenmek için hiçbir çaba harcamadığı hâlde şubenin yerini öğrendiğini fark etmiştir ki bu durum gizil öğrenmeyle açıklanabilir.

CEVAP: B

103. Özerklik ilkesi, bireyin kendi kendini yönetme sorumluluğu olduğunu, kendisi için karar alma ve seçim yapma hakkı olduğunu kabul eder. Verilen durumda öğretmenin öğrencisinin karar vermesi için ona zaman tanınması ya da onu rehberlik servisinden yardım almaya yönlendirmesi uygun seçenekler olabilir. Fakat burada Şule'nin zaman azlığı nedeni ile bir seçim yapması da gerekmektedir. Bu nedenle öğretmenin geçici bir seçim yapması konusunda öğrenciyi teşvik etmesi ve sonradan kararını değiştirme serbestliği tanınması en uygun davranış olacaktır.

CEVAP: D

104. Öğrencilerinin kendini geliştirme gücüne inanan bir öğretmenin, onları ne süreli başarılı olmaya ne de başarısız olanları olduğu gibi bırakmaya eğilimli olması beklenir. Bu anlayışı benimsemiş bir öğretmenin uygun disiplin ve eğitim yöntemlerini kullanarak öğrencilerinin kendi kapasitelerine uygun başarılarını, ilerlemelerini takdir etmesi ve böylece benlik saygılarını kuvvetlendirmesi beklenir.

CEVAP: C

105. Bu soruda Mehmet Bey'in ilk olarak niçin böyle bir etkinliğe katıldığı sorulmaktadır. Soru değerlendirildiğinde, Mehmet Bey'in bu sanatı beğendiği ve öğrenmek istediği görülmektedir. Yani bilme-tanıma güdüsü bu etkinliğe başlamasında birincil etkiye sahiptir.

CEVAP: D

106. Öğrencilerine, yeteneklerine uygun olabildiğince fazla meslek ve bölüm alternatifi sunmak isteyen bir psikolojik danışman ilk olarak öğrencilerinin farklı alanlardaki beceri düzeylerini belirlemelidir. Bunu da E seçeneğinde verildiği biçimde öğrencilerinin farklı alanlardaki beceri düzeylerini geliştirerek yapabilir.

CEVAP: E

107. Okulda bazı güçlü öğrenci ya da öğrencilerin kendilerinden güçsüz diğer öğrencilere baskı, şiddet vb. davranışlarda bulunması zorbalık olarak adlandırılır. Zorbalığa maruz kalan öğrenciler ise "kurban" olarak adlandırılır. Eğer öğrencilerden bazılarının zorbalığa maruz kaldığı görülüyorsa ilk yapılacak şey zorba öğrencilerin disiplin kuralları çerçevesinde durdurulmasıdır.

CEVAP: B

108. Gerek olumlu benlik algısını gerekse olumsuz benlik algısını ortaya çıkaran temel unsur geçirilen yaşantılardır. Yeterlik ve kararlılık olumlu benlik algısına bağlılık ve diğer kişilere önem verme ise olumsuz benlik algısına zemin hazırlar. Ama her iki benlik algısının gelişimini etkileyen ortak unsurun deneyim, geçirilen yaşantılar olduğu söylenebilir.

CEVAP: A

109. Meral'in problemi değerlendirildiğinde, önceki deneyimlerinden kaynaklanan bir okul korkusu geliştirdiği anlaşılmaktadır. Öğrencilerin okula alışmasını sağlamak, okul korkusuyla baş etmesine yardımcı olmak bir eğitsel rehberlik hizmetidir.

CEVAP: C

110. Meral'in problemi gelecekle ilgili çeşitli korkular, kaygılar nedeniyle geliştirdiği okul korkusudur. Okul korkusu (fobisi) psikolojik danışma ile giderilecek bir problem durumudur. Bu problemin ortadan kaldırılması (yani olumsuz davranış) ise rehberliğin iyileştirici-çare bulucu işlevine bir örnektir.

CEVAP: D

111. Kapsamlı gelişimsel rehberlik ve psikolojik danışma programları, bir eğitim programı nasıl yapılandırılıyorsa aynı şekilde hedeflere göre yapılandırılmış rehberlik ve psikolojik danışma programlarını öngörür. Bu anlayışa göre sınıf rehberliği etkinlikleri ancak okul rehber öğretmeni ya da RAM'daki bir uzman tarafından yapılandırılır ve değiştirilir.

CEVAP: C

112. Soruda verilenler değerlendirildiğinde, konuşan kişinin birçok hayali olduğu fakat önünde birçok da engel bulunduğu ve bunları aşamaktan korktuğu görülmektedir. Bu nedenle etkili bir empatik tepki vermek için söylediklerinin altında yatan korkuya vurgu yapılması gerekir.

CEVAP: E

113. Karşımızdaki kişinin konuşmadığı durumlarda onu cesaretlendirmek için kapı aralayıcıları kullanmamız gerekir. Kapı aralayıcılar; şu an aklından neler geçiyor, bu konuda konuşmak ister misin vb. biçimlerde verilen tepkilerdir. A, C, D ve E seçeneklerindeki ifadeler bir iletişim engeli içermemektedir. Fakat Fırat'ı konuşmaya cesaretlendirmek için B seçeneğindeki kapı aralayıcının kullanılması uygun olacaktır.

CEVAP: B

114. Verilen durumda öğretmeni öğrencisinin başarılı olduğunu fakat daha da başarılı olabileceğini, yani daha fazla gayret etmesi gerektiğini vurgularsa saydamlık ilkesine uygun davranmış olur.

CEVAP: B

115. Kaygı düzeyinin düşük ya da yüksek olması öğrencilerde öğrenme verimini ve sınav başarısını düşürür. En yüksek sınav başarısı ve öğrenme verimi orta düzeyde kaygı ile elde edilir. Grafiği incelendiğinde bu şartı L ve S öğrencilerinin karşıladığı görülmektedir.

CEVAP: D

116. Eğer öğrencilerin kaygı düzeyi düşükse onların sınav ya da öğrenme ile ilgili bir endişe, amaç taşımadığı düşünülür. Bu nedenle öğrencilerde güdülenmenin artırılması ve geleceğe ilişkin amaç oluşturulması, orta düzeyde kaygının ve dolayısıyla da öğrenme veriminin artmasına yardımcı olacaktır. Grafik incelendiğinde düşük kaygı ve öğrenme verimliliğine sahip öğrencilerin, A, C ve M olduğu görülmektedir.

CEVAP: D

117. "Cinsiyet rolü" (toplumsal cinsiyet), bir toplumun kadın ve erkekte beklenenlerini anlatmak için kullanılır. Kadının iş hayatında olması bir zorunluluk olarak görülmez, hatta çalışmaması çoğunlukla uygun görülür. Bu durum "kültürel yapı" ile doğrudan ilişkilidir. İçinde bulunulan kültürel doku ve cinsiyet rolü ile ilgili algılar, kadınlara ilişkin birtakım "kalıp yargılar" oluşturmakta ve bu, kadınların "öz yeterliliklerini" yani "kültürel yapı, cinsiyet rolü, kalıp yargılar ve öz yeterlilik"i doğrudan etkilemektedir. Yani yapı, cinsiyet rolü, kalıp yargılar ve öz yeterlilik birbirini ardıllayan sosyolojik kavramlardır ve meslek dağılımındaki kadın - erkek oranının farklılığında oldukça yoğun bir etki oluşturmaktadır. Psikolojik özellikler ise cinsiyete özgü olmaktan daha çok, insan doğasıyla ilgili bireysel bir kavramdır. Kadın - erkek arasında birtakım farklı psikolojik özelliklerden söz edilebilse de mesleki dağılımda bu özelliğin diğerleri kadar etkili olduğu söylenemez.

CEVAP: A

118. "Kimdir bu?" tekniği, birbirlerini tanıyan bir grup içindeki bireylerin, birbirleri hakkındaki görüşlerine dayanmaktadır. Bu teknikte, gruptaki üyelerin birtakım özelliklerinin bilinmesi amaçlanmaktadır. Bu teknikte, bir dizi kişilik özelliği ya da davranış sıralanmakta ve sınıf içerisinde bunlara en iyi uyan kişinin isminin yazılması istenmektedir. Bu teknikte, bireylerin davranış kalıpları, çevreyi algılayış biçimleri açıkça ortaya konulabildiği için, sosyometri gibi tekniklerden elde edilen niceliksel sonuçların nedenlerinin bulunmasına da katkı sağlanmaktadır. Öğrencilerin, arkadaşlarının bakış açısından özellikleri, kendi seçimleri ile karşılaştırılarak, birtakım niteliksel değerlendirmeler yapılabilir.

CEVAP: D

119. "Kime göre ben neyim?" öğrencinin kendisini kendi gözünden ve başkasının (aile, arkadaş, öğretmenler) gözünden nasıl gördüğünü belirlemeye yarayan bireyi tanıma tekniğidir. Eğer öğrenciler kendisini ağırlıklı olarak olumsuz sıfatlarla nitelenmişse bu tür öğrencilerle özel görüşmeler yapılabilir. Serkan'ın çoğunlukla diğer kişilerin gözünden kendisini olumsuz sıfatlarla değerlendirdiği görülmektedir. Bu nedenle benlik saygısının düşük olmasından şüphelenilir ve okul rehberlik servisine yönlendirilebilir.

CEVAP: B

120. Davranışlarını, tutumunu, girişimlerini herhangi bir gücün etkisinde kalmadan, düzenleyemeyen, özerk olamayan kendine güvenmeyen kişiler bağımlı kişiler olarak değerlendirilir. Masalda söz edilen kral, aslında gerçekte bir elbisenin var olmadığını bildiği hâlde şarlatanların "Onu sadece asiller görebilir." şeklindeki iddiasını sorgulamaktansa (Bu kendine güven sorunu olduğu anlamına gelir.), onların senaryosuna göre davranmaktadır.

CEVAP: E